

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 22. toukokuuta 2026
(OR. en)

9073/26
ADD 1

Toimielinten välinen asia:
2026/0100(NLE)

RESUA 10
FIN 658
ECOFIN 596
ELARG 66
COEST 359
DEVGEN 76
UA PLATFORM 10

ILMOITUS

Asia: Liite neuvoston täytäntöönpanopäätökseen Ukrainan tukivälineeseen kuuluvan Ukraina-suunnitelman mukaisen seitsemännen erän osittaista maksamista koskevien edellytysten tyydyttävän täyttymisen toteamisesta ja täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2024/1447 muuttamisesta

---

LIITE

TIIVISTELMÄ

Ukraina esitti 14. huhtikuuta 2026 Ukraina-suunnitelman viidennen, kuudennen ja seitsemännen erän osittaista maksamista koskevan pyynnön Ukrainan tukivälineen perustamisesta 29 päivänä helmikuuta 2024 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2024/792¹ 26 artiklan mukaisesti. Se toimitti maksupyynnön tueksi todisteet siitä, että Ukraina-suunnitelman arvioinnin hyväksymisestä 14 päivänä toukokuuta 2024 annetun neuvoston täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2024/1447², sellaisena kuin se on muutettuna neuvoston täytäntöönpanopäätöksellä (EU) 2025/2157³, liitteessä, jäljempänä 'täytäntöönpanopäätöksen liite', esitetyistä viidennen erän tavoitteista yksi, kuudennen erän tavoitteista kaksi ja seitsemännen erän tavoitteista yksitoista on saavutettu tyydyttävästi. Ukraina toimitti myös näyttöä kahdeksannen ja yhdeksännen erän kahden tavoitteen tyydyttävästä toteuttamisesta

Ukrainan toimittamien tietojen perusteella katsotaan, että 18 tavoitetta on saavutettu tyydyttävästi.

Julkista varainhoitoa koskevan **2 luvun** osana hyväksyttiin valtion keskipitkän aikavälin velanhoitostrategia ja muutoksia valtion varainhoidon valvontaa koskevaan lainsäädäntöön.

Oikeuslaitosta koskevan **3 luvun** osana täytettiin vähintään 20 prosenttia oikeuslaitoksen avoimista viroista, ratkaistiin 20 prosenttia vanhoista kurinpitoasioista, joita ei ollut käsitelty vuoden 2023 loppuun mennessä, tehtiin pätevyyden arviointi 50 prosentille tuomareista, joiden pätevyyttä ei ollut arvioitu 30. syyskuuta 2016 mennessä, tuli voimaan laki rahamääräisiin ja muihin kuin rahamääräisiin velvoitteisiin liittyvien tuomioistuimen päätösten täytäntöönpanosta ja täytäntöönpanomenettelyjen digitalisoinnin jatkamisesta sekä otettiin käyttöön tuomioistuinten päätösten täytäntöönpanoa koskeva tiedonkeruujärjestelmä.

---

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2024/792, annettu 29 päivänä helmikuuta 2024, Ukrainan tukivälineen perustamisesta (EUVL L, 2024/792, 29.2.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/792/oj>).

² Neuvoston täytäntöönpanopäätös (EU) 2024/1447, annettu 14 päivänä toukokuuta 2024, Ukraina-suunnitelman arvioinnin hyväksymisestä (EUVL L, 2024/1447, 24.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2024/1447/oj). Neuvoston täytäntöönpanopäätöksen liite (https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CONSIL%3AST_9492_2024_ADD_1&qid=1716536456361).

³ Neuvoston täytäntöönpanopäätös (EU) 2025/2157, annettu 17 päivänä lokakuuta 2025, Ukraina-suunnitelman arvioinnin hyväksymisestä annetun täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2024/1447 muuttamisesta (EUVL L, 2025/2157, 27.10.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2025/2157/oj>).

Rahoitusmarkkinoita koskevan **5 luvun** osana julkaistiin pankkijärjestelmän häiriönsietokykyä koskeva arviointi ja tuli voimaan laki pääomamarkkinoita ja järjestäytyneitä perushyödykemarkkinoita koskevan valtion sääntelyn parantamisesta.

Inhimillistä pääomaa koskevan **7 luvun** osana hyväksyttiin väestön työllisyysstrategia ja tuli voimaan asuntopolitiikan peruseriaatteita koskeva lainsäädäntö.

Liiketoimintaympäristöä koskevan **8 luvun** osana tuli voimaan sääntelyn purkamista tietyillä aloilla koskevan toimintasuunnitelman mukainen lainsäädäntö.

Energiasektoria koskevan **10 luvun** osana tuli voimaan laki sähkömarkkinoiden yhdentymispaketin saattamisesta osaksi kansallista lainsäädäntöä ja hyväksyttiin valtion kohdennettu talousohjelma lämpöä tuottavien energiayritysten nykyaikaistamiseksi vuoteen 2030 ulottuvalla ajanjaksolla.

Elintarviketeollisuutta koskevan **12 luvun** osana julkaistiin raportti valtiontuen täytäntöönpanosta julkisen maatalousrekisterin kautta.

Kriittisten raaka-aineiden hallintaa koskevan **13 luvun** osana julkaistiin selvitys ympäristöön, yhteiskuntaan ja hyvään hallintotapaan (ESG) liittyvää raportointia koskevasta lainsäädännöstä.

Digitalisaatiota koskevan **14 luvun** osana tuli voimaan säädös integroidun sähköisen tunnistamisjärjestelmän toiminnasta.

Vihreää siirtymää ja ympäristönsuojelua koskevan **15 luvun** osana hyväksyttiin päätöslauselma ilmastonmuutosta ja otsonikerroksen säilyttämistä käsittelevästä tiede- ja asiantuntijaneuvostosta.

Tavoite 2.6

Tavoitteen nimi: Valtion keskipitkän aikavälin velanhoitostrategian hyväksyminen
Asiaa koskeva uudistus/investointi: Uudistus 3. Julkisen velanhoidon parantaminen
Rahoituslähde: Laina
Asiayhteys Täytäntöönpanopäätöksen liitteessä kuvattu tavoitetta 2.6 koskeva vaatimus: ”Hyväksytään valtion keskipitkän aikavälin velanhoitostrategia vuosiksi 2026–2028. Siinä keskitytään seuraaviin osa-alueisiin: - julkisen velan nykyrakenteen ja kehityssuuntausten analysointi - velkakestävyyden varmistamistavoitteet - toimenpiteet kotimaisten valtionvelkamarkkinoiden kehittämiseksi.” Tavoite 2.6 on ainoa vaihe 2 lukuun (julkinen varainhoito) sisältyvän uudistuksen 3 toteutuksessa.
Toimitettu näyttö 1) Yhteenvedoasiakirja, jossa perustellaan asianmukaisesti, miten tavoite on saavutettu tyydyttävästi täytäntöönpanopäätöksen liitteessä esitettyjen vaatimusten mukaisesti. 2) Jäljennös 24. joulukuuta 2025 annetusta ministerikabinetin päätöslauselmasta nro 1716, joka koskee julkisen velan keskipitkän aikavälin hoitostrategian hyväksymistä vuosiksi 2026–2028. 3) Jäljennös julkisen velan keskipitkän aikavälin hoitostrategiasta vuosiksi 2026–2028, liitetty 24. joulukuuta 2025 annettuun päätöslauselmaan nro 1716.
Analyysi Ukrainan viranomaisten toimittamat perustelut ja aineellinen näyttö kattavat kaikki tavoitteen 2.6 osatekijät. Uudistuksen 3 tavoitteena on lisätä valtion velanhoitopolitiikan läpinäkyvyyttä ja tehostaa valtion velanhoitoa. Julkisen velan keskipitkän aikavälin hoitostrategiassa vuosiksi 2026–2028 vahvistetaan Ukrainan julkisen velan hoitokehys, jossa keskitytään velkakestävyyteen, riskinhallintaan ja kotimaisen rahoituskapasiteetin kehittämiseen. Julkisen velan nykyrakenteen ja kehityssuuntausten analyysi tarjoaa kattavan arvion Ukrainan julkisen velan kehityksestä, ja siinä korostuu ulkoisen ja edullisin ehdoin myönnetyn rahoituksen suurempi osuus, valuuttariskin kasvu ja maturiteettiprofiili laajentaminen. Siinä yksilöidään nykyisen velkarakenteen taustalla olevat keskeiset rakenteelliset muutokset. Velkakestävyyden varmistamista koskevilla tavoitteilla pyritään säilyttämään edullisen rahoituksen saatavuus ja toteuttamaan aktiivisia velanhoidotoimia jälleenrahoitus- ja kustannusriskien lieventämiseksi. Tavoitteena on parantaa velkakestävyyttä pidentämällä maturiteetteja ja lisäämällä asteittain kotimaista rahoitusta.

Kotimaisia valtionvelkamarkkinoita kehittäville toimenpiteille pyritään vahvistamaan kotimaista rahoituskapasiteettia parantamalla liikkeeseenlaskujärjestelyjä, kehittämällä markkinainfrastruktuuria ja laajentamalla sijoittajapohjaa. Tavoitteena on ajan mittaan vähentää rakenteellista riippuvuutta ulkoisesta rahoituksesta.

Komission arviointi: Toteutettu tyydyttävästi

Tavoite 2.9

Tavoitteen nimi: Valtion varainhoidon valvontaa koskevaan lainsäädäntöön tehtyjen muutosten hyväksyminen

Asiaa koskeva uudistus/investointi: Uudistus 5. Tarkastusjärjestelmän ja varainhoidon valvontajärjestelmän parantaminen

Rahoituslähde: Laina

Asiayhteys

Täytäntöönpanopäätöksen liitteessä kuvattu tavoitetta 2.9 koskeva vaatimus:

”Hyväksytään ministerikabinetin päätöslauselmiin tehdyt muutokset ja saatetaan tarvittaessa voimaan muuta valtion varainhoidon valvontaa koskevaa lainsäädäntöä. Muutoksissa keskitytään seuraaviin osa-alueisiin:

- *tuen antaminen valtion tarkastuslaitokselle sen varmistamiseksi, että sillä on tarvittavat välineet suojella unionin taloudellisia etuja, erityisesti Ukrainan tukivälineen I pilarin puitteissa käytettyjen varojen osalta, kansainvälisten tarkastusstandardien mukaisesti*
- *hankintamenettelyjen seurantatoimenpiteiden vahvistaminen.”*

Tavoite 2.9 on ainoa vaihe 2 lukuun (julkinen varainhoito) sisältyvän uudistuksen 5 toteutuksessa.

Toimitettu näyttö

- 1) Yhteenvedoasiakirja, jossa perustellaan asianmukaisesti, miten tavoite on saavutettu tyydyttävästi täytäntöönpanopäätöksen liitteessä esitettyjen vaatimusten mukaisesti.
- 2) Jäljennös 6. syyskuuta 2024 päivätystä Ukrainan ministerikabinetin päätöslauselmasta [nro 1031](#), joka koskee ministerikabinetin 3. helmikuuta 2016 antaman päätöslauselman nro 43 ja 25. lokakuuta 2017 antaman päätöslauselman nro 1110 muuttamista.
- 3) Jäljennös 13. marraskuuta 2025 päivätystä Ukrainan ministerikabinetin päätöslauselmasta [nro 1473](#), joka koskee valtion varainhoidon valvontaelinten toimintaa koskevien tiettyjen ministerikabinetin päätöslauselmien muuttamista.
- 4) Jäljennös 19. marraskuuta 2025 päivätystä Ukrainan ministerikabinetin päätöslauselmasta [nro 1483](#), joka koskee valtion tarkastuslaitoksen ja sen alueidenvälisten paikallisten elinten antamaa hyväksyntää valtion tilintarkastuksen suorittamista koskevalle menettelylle Ukrainan tekemien kansainvälisten sopimusten puitteissa.

5) Jäljennös 3. joulukuuta 2025 päivätystä Ukrainan ministerikabinetin määräyksestä [nro 1390](#), joka koskee julkisten hankintojen valvonnan tehostamiseksi laaditun etenemissuunnitelman ja sen täytäntöönpanemiseksi laaditun toimintasuunnitelman (2025–2027) hyväksymistä.

Analyysi

Ukrainan viranomaisten toimittamat perustelut ja aineellinen näyttö kattavat kaikki tavoitteen 2.9 osatekijät.

Uudistuksen 5 tavoitteena on vahvistaa tarkastusjärjestelmää ja varainhoidon valvontajärjestelmää ja erityisesti saavuttaa asetuksen (EU) 2024/792 35 artiklan mukaisesti korkea taso unionin taloudellisten etujen suojaamisessa Ukrainan tukivälineen I pilarin puitteissa käytettävien varojen osalta.

Tämä tavoite on saavutettu seuraavilla ministerikabinetin päätöslauselmiin tehdyillä muutoksilla:

Ensinnäkin Ukrainan ministerikabinetin päätöslauselmalla nro 1473 laajennetaan valtion tarkastusviraston operatiivisia valtuuksia, mukaan lukien valtuudet ottaa suoraan yhteyttä lopullisiin tuensaajiin, tehdä seurantatarkastuksia paikalla ja käynnistää tarkastuksia ulkomaisten viranomaisten pyyntöjen tai EU:n varainhoitosääntöjen ilmoitetun noudattamatta jättämisen perusteella.

Toiseksi Ukrainan ministerikabinetin päätöslauselmassa nro 1483 vahvistetaan kansainvälisten sopimusten, myös Ukrainan tukivälineen, mukaisia valtion tilintarkastuksia koskeva erityinen menettely, jossa edellytetään kansainvälisesti tunnustettujen standardien, kuten kansainvälisten tilintarkastusstandardien (ISA), noudattamista.

Kolmanneksi Ukrainan ministerikabinetin päätöslauselmalla nro 1031 muutetaan valtion varainhoidon valvontaa säänteleviä perusluonteisia päätöslausemia, nimetään valtion tarkastusvirasto petostentorjunnan koordinoituvirastoksi (AFCOS) ja otetaan käyttöön jäsenelty yhteistyömekanismi OLAFin kanssa.

Neljänneksi määräyksellä nro 1390 hyväksytään etenemissuunnitelma hankintojen valvonnan tehostamiseksi (2025–2027). Siinä esitetään konkreettisia toimenpiteitä valtion tarkastusviraston valmiuksien kehittämiseksi muun muassa parantamalla digitalisaatiota, riskiperusteista seurantaa ja kansainvälistä yhteistyötä.

Yhdessä nämä säädökset tukevat valtion tarkastuslaitosta sen varmistamiseksi, että sillä on tarvittavat keinot suojella unionin taloudellisia etuja, erityisesti Ukrainan tukivälineen I pilarin puitteissa käytettyjen varojen osalta, kansainvälisten tarkastusstandardien mukaisesti. Säädöksillä myös tiukennetaan hankintamenettelyn seurantatoimia.

Komission arviointi: Toteutettu tyydyttävästi

Tavoite 3.1

Tavoitteen nimi: Täytetään vähintään 20 prosenttia oikeuslaitoksen avoimista viroista
Asiaa koskeva uudistus/investointi: Uudistus 1. Oikeuslaitoksen vastuullisuuden, lahjomattomuuden ja ammattimaisuuden lisääminen
Rahoituslähde: Laina
Asiayhteys Täytäntöönpanopäätöksen liitteessä kuvattu tavoitetta 3.1 koskeva vaatimus: <i>”Täytetään vähintään 20 % oikeuslaitoksessa 16.10.2023 avoinna olleista viroista (kaikkiaan 2 205 virkaa) muutetun lainsäädännön perusteella. Siihen kuuluu</i> <ul style="list-style-type: none">
- yksinkertaistetut valintavaiheet ja lyhennetyt pakolliset harjoittelujaksot
- selkeiden ja asianmukaisesti julkaistujen arviointikriteerien ja pisteytysmenetelmien johdonmukainen soveltaminen tuomariehdokkaiden ammatillisen pätevyyden ja rehellisyyden arvioimiseksi
- lahjomattomuutta valvovan neuvoston osallistuminen tuomariehdokkaiden rehellisyyden arviointiin aina, kun laissa niin edellytetään.” <p>Tavoite 3.1 on toinen vaihe 3 lukuun (oikeuslaitos) sisältyvän uudistuksen 1 toteutuksen kuudesta vaiheesta yhdessä tavoitteen 3.2 (hallinto-oikeudellisia asioita käsittelevän uuden tuomioistuimen perustamisesta annetun lain voimaantulo) kanssa. Sitä edelsi tavoite 3.5 tuomareiden antamien rehellisyysvakuutusten ja niiden todentamismenettelyn uudistamista koskevan lainsäädännön voimaantulosta. Tavoite oli määrä saavuttaa vuoden 2025 toiseen neljännekseen mennessä, mutta sitä ei ole edelleenkään saavutettu. Sitä seuraa tavoite 3.15 (määrä saavuttaa vuoden 2026 viimeiseen neljännekseen mennessä), joka koskee ensimmäisen ja toisen asteen erityishallintotuomioistuimen toimintavalmiuteen saattamista.</p>
Toimitettu näyttö <ol style="list-style-type: none">
1) Yhteenvetoasiakirja, jossa perustellaan asianmukaisesti, miten tavoite on saavutettu tyydyttävästi täytäntöönpanopäätöksen liitteessä esitettyjen vaatimusten mukaisesti.
2) Jäljennökset Ukrainan presidentin päätöksistä, jotka koskevat tuomareiden nimittämistä paikallis- ja muutoksenhakutuomioistuimiin.
3) Jäljennökset lahjomattomuutta valvovan neuvoston osallistumista koskevista selityksistä.
4) Jäljennös 9. joulukuuta 2023 päivätystä Ukrainan laista nro 3511-IX, jolla muutetaan oikeusjärjestelmästä ja tuomareiden asemasta annettua Ukrainan lakia ja eräitä Ukrainan säädöksiä, joilla parannetaan oikeuslaitoksen uramenettelyjä.
5) Jäljennös 29. helmikuuta 2024 päivätystä tuomareiden pätevyyttä Ukrainassa tarkastelevan korkean tason komitean päätöksestä nro 72/zp-24, jolla muutetaan kilpailun järjestämisestä avoinna olevan tuomarin viran täyttämiseksi annettuja määräyksiä.
6) Jäljennös 14. syyskuuta 2023 annetusta tuomareiden pätevyyttä Ukrainassa tarkastelevan korkean tason komitean päätöksestä nro 95/zp-23 (kilpailu tuomareiden nimittämiseksi paikallistuomioistuimiin).
7) Jäljennös 14. syyskuuta 2023 annetusta tuomareiden pätevyyttä Ukrainassa tarkastelevan korkean tason komitean päätöksestä nro 94/zp-23, sellaisena kuin se on muutettuna 14. joulukuuta 2023 annetulla päätöksellä (kilpailu tuomareiden nimittämiseksi muutoksenhakutuomioistuimiin).

Analyysi

Ukrainan viranomaisten toimittamat perustelut ja aineellinen näyttö kattavat kaikki tavoitteen 3.1 osatekijät.

Uudistuksessa 1 tavoitteena on lisätä oikeuslaitoksen vastuullisuutta, lahjomattomuutta ja ammattimaisuutta sekä kansalaisten luottamusta oikeuslaitokseen ottamalla uudelleen käyttöön tuomareiden läpinäkyvä ja ansioihin perustuva valintamenettely, tehostamalla virassa olevien tuomareiden pätevyyden arviointia, vahvistamalla kurinpitovastuujärjestelmää ja olemassa olevia lahjomattomuuden varmistavia välineitä sekä perustamalla uusi tuomioistuin käsittelemään valtion virastoja koskevia hallinto-oikeudellisia asioita.

Ukrainan parlamentti hyväksyi 9. joulukuuta 2023 Ukrainan lain nro 3511-IX, jolla muutetaan oikeusjärjestelmästä ja tuomareiden asemasta annettua Ukrainan lakia ja eräitä Ukrainan säädöksiä, joilla parannetaan oikeuslaitoksen uramenettelyjä. Lailla yksinkertaistetaan valintavaiheita ja lyhennetään pakollisia harjoittelujaksoja. Lisäksi tuomareiden pätevyyttä tarkastelevan korkean tason komitean päätöksessä nro 72/zp-24 vahvistetaan selkeät ja asianmukaisesti julkaistut arviointikriteerit ja pisteytysmenetelmät.

Muutetun lainsäädännön mukaisesti tuomareiden pätevyyttä tarkasteleva korkean tason komitea ilmoitti 14. syyskuuta 2023 kilpailuista, joista toinen koski 560 tuomarin nimittämistä paikallistuomioistuimiin ja toinen 550 tuomarin nimittämistä muutoksenhakutuomioistuimiin. Kilpailujen tulosten perusteella korkean tason komitea oli raportointiajankohtana antanut suosituksen 393 ehdokkaasta paikallistuomioistuimen tuomariksi nimittämistä varten ja 178 ehdokkaasta muutoksenhakutuomioistuimen tuomariksi nimittämistä varten (yhteensä 571 suositusta).

Lahjomattomuutta valvova neuvosto osallistui ehdokkaiden lahjomattomuuden arviointiin lain niin edellyttäessä.

Kilpailun jälkeen ylin tuomarineuvosto antoi suositukset valittavista tuomareista ja toimitti ne presidentille, joka nimittää tuomarit virkaan. Raportointiajankohtana presidentti oli nimittänyt yhteensä 451 tuomaria paikallis- ja muutoksenhakutuomioistuimiin. Nimitysten osuus on 20 prosenttia 16. lokakuuta 2023 avoinna olleista 2 205 tuomarinvirasta. Ukrainan viranomaiset toimittivat taulukon, jossa luetellaan kaikki nimitetyt tuomarit.

Komission yksiköt poimivat siitä satunnaisotannalla 60 tuomaria. Ukrainan viranomaiset toimittivat kunkin otokseen valikoituneen tuomarin osalta linkit Ukrainan presidentin tekemiin nimityspäätöksiin, jotka on julkaistu presidentin kanslian virallisella verkkosivustolla. Toimitetun näytön analyysi vahvisti, että kaikki 60 tuomaria oli nimitetty paikallis- ja muutoksenhakutuomioistuimissa avoinna olleisiin virkoihin. Näin ollen katsottiin, että otanta oli onnistunut ja vaatimus täyttyi.

Komission arviointi: Toteutettu tyydyttävästi

Tavoite 3.3

Tavoitteen nimi: Sovitaan tai ratkaistaan 20 prosenttia vanhoista kurinpitoasioista, joita ei ole ratkaistu vuoden 2023 loppuun mennessä

Asiaa koskeva uudistus/investointi: Uudistus 1. Oikeuslaitoksen vastuullisuuden, lahjomattomuuden ja ammattimaisuuden lisääminen

Rahoituslähde: Laina

Asiayhteys

Täytäntöönpanopäätöksen liitteessä kuvattu tavoitetta 3.3 koskeva vaatimus:

”Vanhoista kurinpitoasioista (valitukset), joita ei ole ratkaistu 31.12.2023 mennessä, sovitaan tai ratkaistaan 20 % yhdessä kurinpitotarkastajien yksikön kanssa. Kurinpitoasiat priorisoidaan korkean oikeusneuvoston työjärjestyksen (sellaisena kuin se on muutettuna 21.11.2023, nro 1068/0/15–23) kohdassa 13.7 olevan lausekkeen mukaisesti. Työjärjestys julkaistaan korkean oikeusneuvoston virallisella verkkosivustolla.”

Tavoite 3.3 on neljäs vaihe 3 lukuun (Oikeuslaitos) sisältyvän uudistuksen 1 toteutuksen kuudesta vaiheesta. Se toteutetaan samanaikaisesti tavoitteen 3.4 (50 % tuomareiden pätevyiden arvioinneista on saatu valmiiksi) kanssa. Sitä edelsi tavoite 3.2, joka koskee ensimmäisen ja toisen asteen erityishallintotuomioistuimen perustamisesta ja josta annettiin myönteinen arvio osana kuudetta maksupyyntöä (vuoden 2025 kolmas neljännes), ja tavoite 3.5, joka koskee tuomareiden antamien rehellisyysvakuutusten ja niiden todentamismenettelyn uudistamista koskevan lainsäädännön voimaantuloa ja joka oli määrä saavuttaa vuoden 2025 toisella neljänneksellä mutta jota ei ole edelleenkään saavutettu, sekä tavoite 3.1, jonka mukaan vähintään 20 prosenttia oikeuslaitoksen avoimista viroista on täytettävä vuoden 2025 kolmanteen neljännekseen mennessä ja josta annettiin myönteinen arvio osana tätä maksupyyntöä. Sitä seuraa tavoite 3.15 (määrä saavuttaa vuoden 2026 viimeiseen neljännekseen mennessä), joka koskee ensimmäisen ja toisen asteen erityishallintotuomioistuimen toimintavalmiuteen saattamista.

Toimitettu näyttö

- 1) Yhteenvedoasiakirja, jossa perustellaan asianmukaisesti, miten tavoite on saavutettu tyydyttävästi täytäntöönpanopäätöksen liitteessä esitettyjen vaatimusten mukaisesti.
- 2) Jäljennös korkean oikeusneuvoston 10. joulukuuta 2024 päivätystä päätöksestä nro 3582/0/15–24, joka koskee korkean oikeusneuvoston kurinpitotarkastajien yksikön toiminnan aloittamista.
- 3) Jäljennökset päätöksistä, jotka koskevat korkean oikeusneuvoston yhdessä kurinpitotarkastajien yksikön kanssa ratkaisemia valituksia.

Analyysi

Ukrainan viranomaisten toimittamat perustelut ja aineellinen näyttö kattavat kaikki tavoitteen 3.3 osatekijät.

Uudistuksessa 1 tavoitteena on lisätä oikeuslaitoksen vastuullisuutta, lahjomattomuutta ja ammattimaisuutta sekä kansalaisten luottamusta oikeuslaitokseen ottamalla uudelleen käyttöön tuomareiden läpinäkyvä ja ansioihin perustuva valintamenettely, tehostamalla virassa olevien tuomareiden pätevyyden arviointia, vahvistamalla kurinpitovastuujärjestelmää ja olemassa olevia lahjomattomuuden varmistavia välineitä sekä perustamalla uusi tuomioistuin käsittelemään valtion virastoja koskevia hallinto-oikeudellisia asioita.

Kurinpitotarkastajien yksikkö perustettiin korkean oikeusneuvoston alaisuuteen itsenäiseksi rakenteeksi korkean oikeusneuvoston 10. joulukuuta 2024 päivätyllä päätöksellä nro 3582/0/15–24, joka koskee korkean oikeusneuvoston kurinpitotarkastajien yksikön työn aloittamista. Päätöksellä yksikkö valtuutetaan käsittelemään tuomareista tehdyt kurinpitovalitukset. Yksikkö aloitti toimintansa 23. joulukuuta 2024. Se koostuu johtajasta, apulaisjohtajasta ja kurinpitotarkastajista.

Korkealla oikeusneuvostolla oli 31. joulukuuta 2023 yhteensä 12 106 ratkaisematonta kurinpitovalitusta. Tuolloin voimassa olleen oikeudellisen kehyksen mukaisesti korkea oikeusneuvosto jatkoi näiden tapausten käsittelyä koko vuoden 2024 ajan kurinpitotarkastajien yksikön perustamiseen asti. Korkea oikeusneuvosto siirsi 23. joulukuuta 2024 (jolloin kurinpitotarkastajien yksikkö aloitti toimintansa) ja 22. tammikuuta 2025 välisenä aikana 10 906 käsittelemätöntä kurinpitovalitusta yksikölle. Siirto tehtiin automaattisella järjestelmällä. Valituksista 6 054 oli toimitettu korkealle oikeusneuvostolle ennen vuoden 2023 päättymistä ja loput 4 852 vuoden 2024 aikana. Arvioinnin ajankohtana niistä 6 054 valituksesta, jotka oli tehty ennen 31. joulukuuta 2023, 2 741 oli ratkaistu yksikön myötävaikutuksella. Määrä on 23 prosenttia tapauksista, joita ei ollut käsitelty 31. joulukuuta 2023 mennessä. Kurinpitoasiat priorisoidaan korkean oikeusneuvoston työjärjestyksessä olevan lausekkeen 13.7 mukaisesti. Ukrainan viranomaiset toimittivat taulukon, jossa luetellaan kaikki ratkaisut valitukset.

Komission yksiköt poimivat siitä satunnaisotannalla 60 valitusta. Ukrainan viranomaiset toimittivat kunkin otokseen valikoituneen valituksen osalta linkit niitä koskeviin päätöksiin, jotka on julkaistu korkean oikeusneuvoston virallisella verkkosivustolla. Toimitetun näytön analyysi vahvisti, että kaikki 60 valitusta oli ratkaistu kurinpitotarkastajien yksikön myötävaikutuksella. Näin ollen katsottiin, että otanta oli onnistunut ja vaatimus täyttyi.

Komission arviointi: Toteutettu tyydyttävästi

Tavoite 3.4

Tavoitteen nimi: Pätevyysarvioinnin tekeminen 50 prosentille niistä tuomareista, joille sitä ei ole tehty 30.9.2016 mennessä

Asiaa koskeva uudistus/investointi: Uudistus 1. Oikeuslaitoksen vastuullisuuden, lahjomattomuuden ja ammattimaisuuden lisääminen

Rahoituslähde: Laina

Asiayhteys

Täytäntöönpanopäätöksen liitteessä kuvattu tavoitetta 3.4 koskeva vaatimus:

”Tehdään pätevyysarvioinnin vakiintuneiden menettelyjen mukaisesti ja lahjomattomuutta valvovan neuvoston myötävaikutuksella 50 prosentille niistä tuomareista, joille sitä ei ole tehty 30.9.2016 mennessä.”

Tavoite 3.4 on viides vaihe 3 lukuun (Oikeuslaitos) sisältyvän uudistuksen 1 toteutuksen kuudesta vaiheesta. Se toteutetaan samanaikaisesti tavoitteen 3.3 (Sovitaan tai ratkaistaan 20 prosenttia vanhoista kurinpitoasioista, joita ei ole ratkaistu vuoden 2023 loppuun mennessä) kanssa ja tavoitteen 3.1 (Täytetään vähintään 20 prosenttia oikeuslaitoksessa avoimena olevista viroista) kanssa. Jälkimmäistä tavoitetta ei ollut saavutettu vuoden 2025 kolmannella neljänneksellä. Sitä edelsi tavoite 3.5, joka koskee antamien rehellisyysvakuutusten ja niiden todentamismenettelyyn uudistamista koskevan lainsäädännön voimaantuloa ja joka oli määrä saavuttaa vuoden 2025 toisella neljänneksellä mutta jota ei ole edelleenkään saavutettu, ja tavoite 3.2, joka koskee lakia hallinto-oikeudellisia asioita käsittelevän tuomioistuimen perustamisesta ja joka saavutettiin vuoden 2025 kolmannella neljänneksellä. Sitä seuraa tavoite 3.15, jonka mukaan uuden hallinto-oikeudellisia asioita käsittelevän tuomioistuimen on määrä aloittaa toimintansa vuoden 2026 viimeisellä neljänneksellä.

Toimitettu näyttö

- 1) Yhteenvedoasiakirja, jossa perustellaan asianmukaisesti, miten tavoite on saavutettu tyydyttävästi täytäntöönpanopäätöksen liitteessä esitettyjen vaatimusten mukaisesti.
- 2) Tuomareiden pätevyyttä tarkastelevan korkean tason komitean 11. lokakuuta 2024 päivätty kirje nro 28–5719/24.
- 3) Tuomareiden pätevyyttä tarkastelevan korkean tason komitean 17. maaliskuuta 2026 päivätty kirje nro 28–1624/26.
- 4) Jäljennökset tuomareiden pätevyyttä tarkastelevan korkean tason komitean päätöksistä, jotka koskevat pätevyysarvioinnin valmistumista.

Analyysi

Ukrainan viranomaisten toimittamat perustelut ja aineellinen näyttö kattavat kaikki tavoitteen 3.4 osatekijät.

Uudistuksessa 1 tavoitteena on lisätä oikeuslaitoksen vastuullisuutta, lahjomattomuutta ja ammattimaisuutta sekä kansalaisten luottamusta oikeuslaitokseen ottamalla uudelleen käyttöön tuomareiden läpinäkyvä ja ansioihin perustuva valintamenettely, tehostamalla virassa olevien tuomareiden pätevyyden arviointia, vahvistamalla kurinpitovastuujärjestelmää ja olemassa olevia lahjomattomuuden varmistavia välineitä sekä perustamalla uusi tuomioistuin käsittelemään valtion virastoja koskevia hallinto-oikeudellisia asioita.

Ukrainan tuomioistuinjärjestelmässä oli 30. syyskuuta 2016 yhteensä 6 958 tuomaria, joiden pätevyyttä ei ollut vielä arvioitu. Indikaattori edellyttää, että pätevyyden arviointi on saatava valmiiksi 3 479 tuomarin osalta. Tuomarien pätevyyttä tarkasteleva korkean tason komitea sai vakiintuneita menettelyjä noudattaen päätökseen 3 350 tuomarin arvioinnin, jonka tuloksena heidät todettiin joko päteviksi tai epäpäteviksi tehtävänsä. Korkean tason komitean mukaan 29 tuomaria kieltäytyi asettumasta arvioitaviksi; näissä tapauksissa tehtiin esitys heidän erottamiseksi. Lisäksi 977 tapauksessa pätevyyden arviointi keskeytettiin komiteasta riippumattomista syistä, useimmiten arvioitavan eroamisen tai eläköitymisen vuoksi. Lahjomattomuutta valvova neuvosto osallistui arviointiin lain edellyttämässä tapauksissa. Nämä tapaukset huomioon ottaen arvioinnin kohteena oli kaikkiaan 4 356 tuomaria.

Niiden tuomareiden määrä, joiden arviointi oli saatu päätökseen raportointiajankohtaan mennessä, poikkesi hieman neuvoston täytäntöönpanopäätöksessä asetetusta numeerisesta tavoitteesta. Tästä huolimatta kyseisen indikaattorin yleinen tavoite saavutettiin. Lisäksi joidenkin tuomareiden arvioinnin varhainen päättäminen johtui olosuhteista, joihin korkean tason komitea ei voinut vaikuttaa.

Komission yksiköt valitsivat satunnaisotannalla 60 tuomaria Ukrainan viranomaisten toimittamasta taulukosta, joka sisälsi kaikki arvioinnin kokonaisuudessaan läpikäyneet 3 350 tuomaria. Kustakin otantaan valikoituneesta tuomarista viranomaiset toimittivat linkin päätöksiin, jotka on julkaistu korkean tason komitean virallisella verkkosivustolla. Todisteiden tarkastelussa vahvistui, että kaikkien 60 tuomarin tapauksessa arviointi oli saatu päätökseen. Näin ollen katsottiin, että otanta oli onnistunut.

Komission arviointi: Toteutettu tyydyttävästi

Tavoite 3.8

Tavoitteen nimi: Rahamääräisiin ja muihin velvoitteisiin liittyvien tuomioistuinpäätösten täytäntöönpanon tehostamista ja digitalisaatiota koskevan lainsäädännön voimaantulo

Asiaa koskeva uudistus/investointi: Uudistus 2. Maksukyvyttömyyttä ja tuomioistuinten päätösten täytäntöönpanoa koskevat uudistukset

Rahoituslähde: Laina

Asiayhteys

Täytäntöönpanopäätöksen liitteessä kuvattu tavoitetta 3.8 koskeva vaatimus:

”Rahamääräisiin ja muihin velvoitteisiin liittyvien tuomioistuimen päätösten täytäntöönpanosta ja täytäntöönpanomenettelyjen digitalisoinnin jatkamisesta annetun lain voimaantulo.”

Tavoite 3.8 on toinen vaihe 3 lukuun (Oikeuslaitos) sisältyvän uudistuksen 2 toteutuksen viidestä vaiheesta. Sitä edelsi tavoite 3.6 (maksukyvyttömyysjärjestelmän kehittämistä koskevan lainsäädännön voimaantulo), josta annettiin myönteinen arvio osana kolmatta maksupyyntöä (vuoden 2024 viimeinen neljännes). Sitä seuraa tavoite 3.9 (määrä toteuttaa vuoden 2025 viimeiseen neljännekseen mennessä), jonka mukaan tuomioistuinten päätösten täytäntöönpanoa koskevan tiedonkeruujärjestelmän on oltava käytössä.

Toimitettu näyttö

- 1) Yhteenvedoasiakirja, jossa perustellaan asianmukaisesti, miten tavoite on saavutettu tyydyttävästi täytäntöönpanopäätöksen liitteessä esitettyjen vaatimusten mukaisesti.
- 2) Jäljennös laista nro 4833-X, jolla muutetaan tiettyjä täytäntöönpanomenettelyjen yksinkertaistamista digitalisoinnin avulla koskevia Ukrainan lakeja.
- 3) Jäljennös 21. marraskuuta 2024 päivätyistä Ukrainan laista nro 4094-IX, joka koskee tuomioistuinten tuomioiden täytäntöönpanon laillisuusvalvonnan parantamista.

Analyysi

Ukrainan viranomaisten toimittamat perustelut ja aineellinen näyttö kattavat kaikki tavoitteen 3.8 osatekijät.

Uudistuksen 2 tavoitteena on parantaa maksukyvyttömyys- ja täytäntöönpanomenettelyjä yhdenmukaistamalla asiaa koskeva lainsäädäntö EU:n säännösten kanssa ja kehittämällä institutionaalisia ja muita valmiuksia menettelyn soveltamiseksi asianmukaisesti. Tätä varten Ukrainan parlamentti hyväksyi 7. huhtikuuta 2026 Ukrainan lain nro 4833-IX, jolla muutetaan tiettyjä tuomioistuinten ja muiden elinten päätösten täytäntöönpanomenettelyn parantamista ja tiettyjen täytäntöönpanomenettelyjen vaiheiden digitalisointia koskevia Ukrainan säädöksiä, ja 21. marraskuuta 2024 Ukrainan lain nro 4094-IX, joka koskee tuomioistuinten tuomioiden täytäntöönpanon laillisuusvalvonnan parantamista.

Laila nro 4833-IX parannetaan täytäntöönpanomenettelyjen digitalisointia, ja sen odotetaan nopeuttavan ja tehostavan tuomioistuinten päätösten täytäntöönpanoa. Lain nro 4833-IX odotetaan parantavan erityisesti raha-asioita käsittelevien tuomioistuinpäätösten täytäntöönpanoa, koska sillä muutetaan omaisuuden ulosmittausmenettelyä, automatisoidaan osa täytäntöönpanomenettelyjen vaiheista ja tehostetaan velallisen varallisuuden todentamista. Lain odotetaan parantavan velan perintää ja tarjoavan velallisille suojatoimia, kuten rajoituksia ainoan asunnon takavarikointiin.

Lailla nro 4833-IX päivitetään digitaalisen täytäntöönpanoinfrastruktuurin tärkeimpiä osia ja parannetaan lainvalvontaviranomaisten, valtion laitosten, pankkien, rahoituslaitosten ja pankkialan ulkopuolisten maksupalveluntarjoajien välistä tiedonvaihtoa. Sillä parannetaan automaattisen täytäntöönpanojärjestelmän toimintaa, mikä helpottaa asiakirjojen sähköistä hallintaa. Järjestelmän uudet toiminnot parantavat tiedonvaihtoa pankkien ja rahoituslaitosten kanssa. Laissa säädetään myös automaattisesta tiedonvaihdosta muiden valtion rekisterien kanssa. Lisäksi sillä tehdään muutoksia yhdistettyyn velallisrekisteriin, joka sisältää tietoja velallisten – niin oikeushenkilöiden kuin yksityishenkilöidenkin – jäljellä olevista maksuvelvoitteista ja jonka tarkoituksena on estää omaisuuden luovuttaminen. Laissa nro 4833-IX säädetään, että yhdistettyyn velallisrekisteriin merkityt velalliset eivät voi tehdä tiettyjä transaktioita, esimerkiksi rekisteröidä kiinteistönsä kohdistuvaa panttia, paitsi lain sallimissa tapauksissa. Tätä varten velallisen aseman tarkistamisesta tulee pakollista tietyissä transaktioissa. Samalla velallisen omaisuutta koskevien rajoitusten poistaminen muuttuu automaattisemmaksi ja läpinäkyvämmäksi. Laissa nro 4833-IX säädetään myös velallisrekisterin ja muiden valtion rekisterien välisestä tiedonvaihdosta, mikä tarjoaa ulosottomiehille lisävälineitä velallisen omaisuuden jäljittämiseen.

Lain nro 4833-IX loppusäännöksillä otetaan käyttöön vaiheittainen toimintamalli uusien sääntöjen soveltamiseen niin, että voimaantulo alkaa 24. huhtikuuta 2026. Pääosin lakia sovelletaan kuitenkin vasta kuuden kuukauden kuluttua sen julkaisemisesta, jotta tietojärjestelmiin ehditään tehdä uusien säännösten edellyttämät muutokset.

Laki nro 4094-IX tuli voimaan 19. joulukuuta 2024. Sen tarkoituksena on parantaa tuomioistuinten hallinto-oikeudellisten päätösten täytäntöönpanon valvontaa. Lisäksi sillä parannetaan tietuustyyppisten vaateiden täytäntöönpanoa siviili- ja kauppaoikeudellisissa menettelyissä. Sen säännösten odotetaan parantavan lähinnä muiden kuin rahamääräisten velvoitteiden täytäntöönpanoa. Laki mahdollistaa sen, että tuomioistuimet voivat vaatia selvityksen päätöksen täytäntöönpanosta. Siinä säädetään myös sakoista, joita määrätään tuomioistuinten päätösten täytäntöönpanon laiminlyönnistä, ja siitä, että jos velallinen on kollegiaalinen elin, sakko voidaan määrätä sen jokaiselle jäsenelle, joka ei ole huolehtinut tuomioistuimen päätöksen täytäntöönpanosta omissa viranomaisissaan. Lisäksi lailla annetaan velkojalle mahdollisuus pyytää tuomioistuimelta täytäntöönpanomenetelmän muuttamista, jos velallinen ei pane tuomioistuimen päätöstä täytäntöön.

Komission arviointi: Toteutettu tyydyttävästi

Tavoite 3.9

Tavoitteen nimi: Tuomioistuinten päätösten täytäntöönpanoa koskeva tiedonkeruujärjestelmä on käytössä

Asiaa koskeva uudistus/investointi: Uudistus 2. Maksukyvyttömyyttä ja tuomioistuinten päätösten täytäntöönpanoa koskevat uudistukset

Rahoituslähde: Laina

Asiayhteys

Täytäntöönpanopäätöksen liitteessä kuvattu tavoitetta 3.9 koskeva vaatimus:

”Tuomioistuinten päätösten täytäntöönpanoa koskeva tiedonkeruujärjestelmä on otettu käyttöön.”

Tavoite 3.9 on kolmas vaihe 3 lukuun (Oikeuslaitos) sisältyvän uudistuksen 2 toteutuksen viidestä vaiheesta. Sitä edelsi tavoite 3.6, joka koski maksukyvyttömyysjärjestelmän parantamista koskevan lainsäädännön voimaantuloa ja josta annettiin myönteinen arvio osana kolmatta maksupyynnöä (vuoden 2024 viimeinen neljännes), ja tavoite 3.8, joka koski rahamääräisiin ja muihin velvoitteisiin liittyvien tuomioistuimen päätösten täytäntöönpanosta ja täytäntöönpanomenettelyjen digitalisoinnin jatkamisesta annetun lain voimaantuloa ja joka oli saavuttamatta viidennen maksuerän ajankohtana (vuoden 2025 toinen neljännes) ja josta annettiin myönteinen arvio osana tätä maksupyynnöä. Sitä seuraa tavoite 3.7 (määrä saavuttaa vuoden 2026 ensimmäiseen neljännekseen mennessä), joka koskee mikro- ja pk-yritysten yksinkertaistetusta maksukyvyttömyysmenettelystä annetun lainsäädännön voimaantuloa, ja tavoite 3.10 (määrä toteuttaa vuoden 2026 toiseen neljännekseen mennessä), jonka mukaan tuomioistuinten päätösten täytäntöönpanoa koskeva ajantasainen tietojärjestelmä on käytössä.

Toimitettu näyttö

- 1) Yhteenvetoasiakirja, jossa perustellaan asianmukaisesti, miten tavoite on saavutettu tyydyttävästi täytäntöönpanopäätöksen liitteessä esitettyjen vaatimusten mukaisesti.
- 2) Linkki oikeusministeriön verkkosivustolla olevaan tulostauluun: https://minjust.gov.ua/other/data_collection_system_on_enforcement_proceedings;
- 3) Jäljennös oikeusministeriön valtiosihteerin määräyksestä, joka koskee toimenpiteitä Ukraina-suunnitelmaan sisältyvän tavoitteen 3.9 saavuttamiseksi.

Analyysi

Ukrainan viranomaisten toimittamat perustelut ja aineellinen näyttö kattavat kaikki tavoitteen 3.9 osatekijät.

Uudistuksen 2 tavoitteena on parantaa maksukyvyttömyys- ja täytäntöönpanomenettelyjä yhdenmukaistamalla asiaa koskeva lainsäädäntö EU:n säännösten kanssa ja kehittämällä institutionaalisia ja muita valmiuksia menettelyn soveltamiseksi asianmukaisesti. Tätä varten oikeusministeriö on luonut järjestelmän, joka kerää tietoja täytäntöönpanomenettelyistä.

Tiedonkeruujärjestelmä on julkisesti saatavilla oikeusministeriön verkkosivustolla, ja se perustuu virallisiin tilastoihin. Se tarjoaa tilastotietoja tuomioistuinten päätösten täytäntöönpanosta eri päätöstyypeissä. Se tarjoaa tietoa myös julkisten ja yksityisten täytäntöönpanoviranomaisten toiminnasta ja Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen päätösten täytäntöönpanosta.

Järjestelmä kerää tietoja eri lähteistä ja asettaa ne julkisesti saataville. Näiden tietojen helpomman saatavuuden odotetaan parantavan näyttöön perustuvaa päätöksentekoa ja tuomioistuinten päätösten täytäntöönpanon julkista valvontaa.

Oikeusministeriö aikoo jatkaa järjestelmän kehittämistä saatujen kokemusten ja käyttäjäpalautteen perusteella sen jälkeen, kun järjestelmä on ollut käytössä joitakin kuukausia.

Komission arviointi: Toteutettu tyydyttävästi

Tavoite 5.6

Tavoitteen nimi: Pääomamarkkinoita ja järjestäytyneitä hyödykemarkkinoita koskevan valtion sääntelyn parantamista koskevan lain voimaantulo

Asiaa koskeva uudistus/investointi: Uudistus 4. Finanssivalvontaviranomaisen valmiuksien parantaminen

Rahoituslähde: Laina

Asiayhteys

Täytäntöönpanopäätöksen liitteessä kuvattu tavoitetta 5.6 koskeva vaatimus:

”Pääomamarkkinoita ja järjestäytyneitä hyödykemarkkinoita koskeva valtion sääntelyn parantamisesta annettu laki, jolla sääntely saatetaan IOSCO:n standardeja vastaavaksi, tulee voimaan. Kyse on arvopaperi- ja osakemarkkinoiden kansallisen komission (NSSMC) kyvystä toimia niin, ettei siihen kohdistu ulkopuolista vaikuttamista eikä etenään poliittista tai elinkeinoelämän taholta tulevaa painostusta, sen mahdollisuuksista tehdä päätöksiä, jotka perustuvat lakiin ja ovat markkinoiden luotettavuuden ja sijoittajansuojan etujen mukaisia ennemminkin kuin ulkopuolisten etujen mukaisia, ja sen täytäntöönpanomekanismien vahvuudesta ja kansainvälisestä yhteistyöstä.

Tavoite 5.6 on ainoa vaihe 5 lukuun (Rahoitusmarkkinat) sisältyvän uudistuksen 4 toteutuksessa.

Toimitettu näyttö

- 1) Yhteenvedoasiakirja, jossa perustellaan asianmukaisesti, miten tavoite on saavutettu tyydyttävästi täytäntöönpanopäätöksen liitteessä esitettyjen vaatimusten mukaisesti.
- 2) Jäljennös 22. helmikuuta 2024 päiväystä Ukrainan laista nro 3585-IX, jolla muutetaan pääomamarkkinoita ja järjestäytyneitä hyödykemarkkinoita koskevasta valtion sääntelystä annettua Ukrainan lakia ja eräitä muita pääomamarkkinoita ja järjestäytyneitä hyödykemarkkinoita koskevan valtion sääntelyn ja valvonnan parantamisesta annettuja Ukrainan säädöksiä.

Analyysi

Ukrainan viranomaisten toimittamat perustelut ja näyttö kattavat kaikki tavoitteen 5.6 osatekijät.

Uudistuksen 4 tavoitteena on parantaa pääomamarkkinoita ja järjestäytyneitä perushyödykemarkkinoita koskevaa valtion sääntelyä.

Tätä varten Ukrainan parlamentti antoi 22. helmikuuta 2024 Ukrainan lain nro 3585-IX, jolla muutetaan pääomamarkkinoita ja järjestäytyneitä hyödykemarkkinoita koskevasta valtion sääntelystä annettua Ukrainan lakia ja eräitä muita pääomamarkkinoita ja järjestäytyneitä hyödykemarkkinoita koskevan valtion sääntelyn ja valvonnan parantamisesta annettuja Ukrainan säädöksiä. Laki tuli voimaan 27. syyskuuta 2024, mutta tietyt säännökset tulivat voimaan 1. tammikuuta 2026. Kyseiset säännökset koskevat kansallisen arvopaperi- ja osakemarkkinoiden komission (NSSMC) puheenjohtajan ja jäsenten valintamenettelyä, kyseisen komission työntekijöihin sovellettavia rajoituksia, valtuutettujen henkilöiden asemaa, tutkintaan ja seuraamusten määräämiseen liittyvien valtuuksien lujittamista, täytäntöönpanomenettelyä

käsitteleviä menettelysääntöjä sekä itsesääntelyelimiin ja markkinoiden väärinkäytön torjuntaan liittyviä säännöksiä.

Sääntelyviranomaista koskevien IOSCO:n periaatteiden (periaatteet 1–8) osalta laissa määritellään NSSMC:n toimeksianto ja tehtävät (periaate 1) ja säädetään sen toiminnan riippumattomuutta ja vastuuvollisuutta koskevista suojatoimista sen tehtävien hoitamisessa (periaate 2), mukaan lukien suojeleu laittomalta ulkopuoliselta vaikuttamiselta sen valvonta-, tarkastus- ja täytäntöönpanotehtävissä. Laissa luodaan perusta sille, että NSSMC:llä on riittävät valtuudet, resurssit ja valmiudet hoitaa tehtäviään (periaate 3), mukaan lukien sääntöjen laatiminen, valvonta ja täytäntöönpano. Sääntelykehys perustuu selkeisiin menettelyihin (periaate 4), ja se sisältää henkilöstöön ja markkinatoimijoihin sovellettavia vaatimuksia, jotka koskevat ammattimaista käytöstä, luottamuksellisuutta ja eturistiriitojen ehkäisemistä (periaate 5). Laissa myös sisällytetään järjestelmäriskien tunnistamis- ja lieventämismekanismit NSSMC:n toimeksiantoon (periaate 6), edellytetään säädösten ja sääntelyn soveltamisalan säännöllistä uudelleentarkastelua (periaate 7) ja säädetään keinoista tunnistaa ja hallita eturistiriitoja ja tavoitteen kannalta kyseenalaisia kannustimia (periaate 8).

Mitä tulee IOSCO:n itsesääntelyperiaatteisiin (periaate 9), NSSMC valvoo itsesääntelyelimiä, jotka ovat viranomaisvalvonnan alaisia ja joiden on noudatettava oikeudenmukaisuus- ja luottamuksellisuusvaatimuksia.

Arvopaperimarkkinoiden sääntelyn täytäntöönpanoa koskevien IOSCO:n periaatteiden (periaatteet 10–12) osalta NSSMC:llä on kattavat valvonta-, tutkinta- ja seuraamusten määräämisvaltuudet, se voi muun muassa tehdä tarkastuksia ja tutkimuksia, todeta rikkomisia ja soveltaa täytäntöönpanotoimenpiteitä vakiintuneiden menettelyjen mukaisesti.

Sääntely-yhteistyötä koskevien IOSCO:n periaatteiden (periaatteet 13–15) mukaisesti laissa annetaan NSSMC:lle valtuudet vaihtaa tietoja, myös luottamuksellisia tietoja, kotimaisten ja ulkomaisten vastapuolten kanssa ja antaa apua tutkimuksissa ja muissa sääntely-yhteistyötoimissa.

Nämä säännökset yhdessä tasoittavat tietä sille, että NSSMC voi toimia vapaana ulkoisista vaikuttamisyrityksistä, tehdä lakiin perustuvia päätöksiä markkinoiden luotettavuutta ja sijoittajansuojaa parhaiten edistävällä tavalla ja että sillä on vahvat IOSCO:n standardien mukaiset täytäntöönpanomekanismit ja kansainvälisen yhteistyön välineet.

Komission arviointi: Toteutettu tyydyttävästi

Tavoite 7.8

Tavoitteen nimi: Asuntopolitiikan peruseriaatteita koskevan lainsäädännön voimaantulo
Asiaa koskeva uudistus/investointi: Uudistus 7. Asunnon saannin varmistaminen sitä tarvitseville
Rahoituslähde: Laina
Asiayhteys <p>Täytäntöönpanopäätöksen liitteessä kuvattu tavoitetta 7.8 koskeva vaatimus:</p> <p><i>”Asuntopolitiikan peruseriaatteita koskeva Ukrainan laki tulee voimaan. Laissa keskitytään lähinnä seuraaviin osa-alueisiin:</i></p> <ul style="list-style-type: none">
- <i>haavoittuvimmassa asemassa olevien kansalaisryhmien asunnon saannista olisi tehtävä tärkein periaate asuntotarjonnassa</i>
- <i>erilaisten tukimekanismien luominen erilaiset taloudelliset valmiudet omaaville kansalaisille, ja kriteerien määrittäminen tukien saamiselle</i>
- <i>oikeusperustan säätäminen kunnan vuokra-asuntojen käyttöönotolle, osto-oikeuden sisältävät kunnan vuokra-asunnot mukaan lukien</i>
- <i>läpinäkyvän järjestelmän luominen kansalaisten asumistarpeiden rekisteröimiseksi, jotta varmistetaan nopea reagointi paikallistasolla</i>
- <i>läpinäkyvän seurantakehyksen luominen kansalaisia, kansalaisyhteiskuntaa ja kansainvälistä yhteisöä varten.”</i><p>Tavoite 7.8 on ensimmäinen vaihe 7 lukuun (Inhimillinen pääoma) sisältyvän uudistuksen 7 toteutuksessa. Sitä seuraa tavoite 7.9, joka koskee sosiaalista asuntorahastoa koskevan lainsäädännön voimaantuloa ja joka on määrä saavuttaa vuoden 2026 viimeisellä neljänneksellä.</p>
Toimitettu näyttö <ol style="list-style-type: none">
1) Yhteenvetoasiakirja, jossa perustellaan asianmukaisesti, miten tavoite on saavutettu tyydyttävästi täytäntöönpanopäätöksen liitteessä esitettyjen vaatimusten mukaisesti.
2) Jäljennös 13. tammikuuta 2026 päiväystä Ukrainan laista nro 4751-IX, joka koskee asuntopolitiikan peruseriaatteita.
3) Jäljennös 5. maaliskuuta 2026 ilmestyneestä Ukrainan virallisesta lehdestä nro 51, jossa laki julkaistiin.
Analyysi <p>Ukrainan viranomaisten toimittamat perustelut ja aineellinen näyttö kattavat kaikki tavoitteen 7.8 osatekijät.</p> <p>Uudistuksen 7 tavoitteena on luoda puitteet sosiaalisen asuntotarjonnan järjestelmälle. Tässä uudistukseen liittyvässä tavoitteessa on kyse sellaisen lainsäädännön hyväksymistä, jossa vahvistetaan Ukrainan asuntopolitiikan tärkeimmät painopisteet, mukaan lukien kaikkein haavoittuvimmassa asemassa olevien asunnon saanti. Tätä varten Ukrainan parlamentti hyväksyi 13. tammikuuta 2026 lain nro 4751-IX asuntopolitiikan peruseriaatteista. Laki tuli voimaan 6. maaliskuuta 2026 sen jälkeen, kun se oli julkaistu maan virallisessa lehdessä 5. maaliskuuta 2026.</p>

Laissa vahvistetaan saavutettavuus ja esteettömyys Ukrainan asuntopoliitikan keskeiseksi periaatteeksi. Siinä määritellään haavoittuvassa asemassa olevat ja sosiaalista suojelua saavat ryhmät ensisijaisiksi edunsaajiksi ja taataan heille kohtuuhintainen yhteiskunnan tukema asunto.

Lailla otetaan käyttöön monenlaisia rahoitustukimekanismeja henkilöille, joilla on erilaiset taloudelliset lähtökohdat. Tällaisia mekanismeja ovat muun muassa etuuskohteluun perustuvat pitkäaikaiset lainat, tuet, korvaukset, perinteinen vuokraus ja vuokraus osto-oikeudella, ja ne on sidottu tuloihin ja kelpoisuuskriteereihin. Muita mekanismeja ovat osuuskunnat, julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuusmekanismit sekä kunnille annettu mahdollisuus osoittaa maksutta maata rakentamiseen, jotta asumisesta tulisi kohtuuhintaisempaa.

Laissa säädetään kunnallisen vuokra-asumisen oikeusperustasta, mukaan lukien vuokraus osto-oikeudella. Sääntely käsittää myös yksityisten ja julkisten asuntojen vuokrauksen, yhteiskunnan tukeman vuokra-asumisen ja julkisen sektorin työntekijöille tarjottavan virkasuhteeseen perustuvan asumisen. Lailla otetaan käyttöön osto-oikeuden sisältävä vuokrasopimus, jonka nojalla asukas voi asuntoa vähintään 10 vuotta vuokrattuaan rekisteröidä sen omakseen. Yksi keskeinen edellytys on maksun suorittaminen uusiutuvaan rahastoon. Maksun on vastattava vähintään uuteen sosiaaliseen asuntotuotantoon kuuluvan yksikön kustannuksia, eli sillä rahoitetaan sosiaalista asuntotuotantoa. Kymmenen vuoden aikana maksettu vuokra lasketaan osaksi tätä maksua.

Lailla luodaan läpinäkyvä ja yhtenäinen asumisen tieto- ja analysointijärjestelmä, joka tarjoaa asuntokantaa koskevia tietoja ja johon rekisteröidään väestön asuntotarpeet. Järjestelmä toimii keskitettynä digitaalisena tietokeskuksena, joka kokoaa tiedot yhteen paikkaan ja vaihtaa niitä automaattisesti muiden valtion rekistereiden kanssa.

Lailla käyttöön otettu yhtenäinen asumisen tieto- ja analyysijärjestelmä helpottaa kansalaisten, kansalaisyhteiskunnan ja kansainvälisen yhteisön suorittamaa seurantaa. Järjestelmään rekisteröidään asumistarpeet, ja se kerää ja tarjoaa tietoa asuntokannasta läpinäkyvällä tavalla. Siihen sisältyy kaikkien asuntojonojen digitalisointi ja tietojen asettaminen julkisesti saataville. Järjestelmä toimii keskitettynä digitaalisena keskuksena, joka kokoaa kaikki tiedot yhteen paikkaan ja vaihtaa niitä automaattisesti muiden valtion rekistereiden kanssa, mukaan lukien tukiohjelmat, asunto-osuuskunnat, rahoituslaitokset ja sosiaalisen asuntotuotannon toimijat.

Komission arviointi: Toteutettu tyydyttävästi

Tavoite 8.2

Tavoitteen nimi: Lainsäädännön voimaantulo tiettyjen alojen sääntelyn purkamista koskevan toimintasuunnitelman mukaisesti

Asiaa koskeva uudistus/investointi: Uudistus 1. Sääntely-ympäristön parantaminen

Rahoituslähde: Laina

Asiayhteys

Täytäntöönpanopäätöksen liitteessä kuvattu tavoitetta 8.2 koskeva vaatimus:

”Sääntelyn purkamista ja liiketoimintaedellytysten yksinkertaistamista koskeva lainsäädäntö tulee voimaan. Lainsäädännössä keskitytään seuraaviin osa-alueisiin:

- *lupa- ja lisenssimenettelyjen digitalisointi toteuttamalla kokeiluhanke, joka koskee valtion yhtenäisen sähköisen lupa-asiakirjajärjestelmän käyttöönottoa*
- *yritystarkastusten vähentäminen ottamalla käyttöön vapaaehtoiset vakuutukset ja tilintarkastukset*
- *lupa-asiakirjojen ja lisenssien oikeusseuraannon ratkaiseminen siinä tapauksessa, että liiketoimintayksikön organisointi ja oikeudellinen muoto muuttuvat.”*

Tavoite 8.2 on toinen vaihe 8 lukuun (Liiketoimintaympäristö) sisältyvän uudistuksen 1 toteutuksessa. Se on jatkoa sääntelyn purkamista koskevan toimintasuunnitelman hyväksymistä koskevalle tavoitteelle 8.1. Tavoite 8.1 oli määrä saavuttaa vuoden 2024 kolmannella neljänneksellä, ja siitä annettiin myönteinen arvio toisen erän yhteydessä.

Toimitettu näyttö

1. Yhteenvetoasiakirja, jossa perustellaan asianmukaisesti, miten tavoite on saavutettu tyydyttävästi täytäntöönpanopäätöksen liitteessä esitettyjen vaatimusten mukaisesti.
2. Jäljennös 5. heinäkuuta 2024 päivätystä ministerikabinetin päätöslauselmasta nro 795, jossa käsitellään valtion yhtenäisen sähköisen lupajärjestelmän käyttöönottoa koskevan pilottihankkeen ensimmäisen vaiheen täytäntöönpanoa.
3. Jäljennös 10. lokakuuta 2024 päivätystä Ukrainan laista nro 4017-IX, jolla muutetaan tiettyjä Ukrainan säädöksiä hallintomenettelyä koskevan Ukrainan lain hyväksymisen yhteydessä.
4. Jäljennös 9. tammikuuta 2025 päivätystä Ukrainan laista nro 4196-IX, joka koskee tiettyjä organisaatio- ja oikeudellisia muotoja edustavien oikeushenkilöiden ja niiden yhteenliittymien toiminnan sääntelyn yksityiskohtia siirtymäkaudella.
5. Jäljennös 8. huhtikuuta 2026 päivätystä Ukrainan laista nro 4840-IX, joka koskee valtion suorittaman valvonnan peruseriaatteita.

Analyysi

Ukrainan viranomaisten toimittamat perustelut ja aineellinen näyttö kattavat kaikki tavoitteen 8.2 osatekijät.

Uudistuksen 1 tavoitteena on parantaa sääntely-ympäristöä yksinkertaistamalla ja digitalisoimalla hallinnollisia menettelyjä sääntelyn purkamista tietyillä aloilla koskevan toimintasuunnitelman mukaisesti.

Ukrainan ministerikabinetti hyväksyi 5. heinäkuuta 2024 päätöslauselman nro 795, jolla hyväksyttiin valtion yhtenäisen sähköisen lupajärjestelmän (e-Dozvil) käyttöönottoa koskeva pilottihanke. Päätöslauselmassa nimetään talousministeriö hankkeen koordinaattoriksi ja esitetään asianomaisten ministeriöiden ja julkisten elinten erityiset vastuualueet lupamenettelyjen digitalisoinnissa. Pilottihankkeella pyritään yksinkertaistamaan toimilupamenettelyä Diia-portaalissa vahvistamalla standardoidut tekniset vaatimukset ja työnkulut. Hanke on määrä saada päätökseen kahden vuoden kuluessa päätöslauselman voimaantulosta.

Lupien ja lisenssien oikeusseuraannon sääntelemiseksi on hyväksytty joukko lainsäädäntömuutoksia sellaisia tilanteita varten, joissa yrityksen oikeudellinen muoto muuttuu. Ukrainan lailla nro 4017-IX, joka tuli voimaan 15. marraskuuta 2024, kansalliset lupa- ja lisensointijärjestelmät sovitetaan yhteen hallintomenettelylain kanssa säätämällä, että uudelleenjärjestely, mukaan lukien sulautumiset, yrityshankinnat ja liiketoiminnan muutokset, ei ole peruste luvan lakkauttamiselle, eli oikeudellinen seuraaja voi jatkaa toimintaa olemassa olevien asiakirjojen nojalla. Lisäksi Ukrainan lailla nro 4196-IX, joka tuli voimaan 28. helmikuuta 2025, vahvistetaan rakennekehys edeltäneiden oikeussubjektien pakolliselle modernisoinnille, ja sen 14 §:ssä nimenomaisesti säilytetään seuraajia varten kaikkien lupien ja lisenssien voimassaolo niiden alkuperäisen voimassaolon päättymiseen saakka. Yhdessä nämä säädökset suojaavat taloudellista toimintaa hallinnollisilta keskeytyksiltä varmistamalla, että lakisääteiset oikeudet siirtyvät oikeudellisissa siirymissä saumattomasti.

Ukrainan lailla nro 4840-IX, joka tuli voimaan 24. huhtikuuta 2026, Ukrainan valtion valvonnassa siirrytään noudattamaan eurooppalaisten normien mukaista riskiperusteista mallia. Uudistuksella otetaan käyttöön vapaaehtoiset tarkastukset, jotka auttavat yrityksiä korjaamaan puutteet ilman seuraamuksia, ja vastuuvakuutus tarkastustiheyden pienentämiseksi. Tärkeitä parannuksia ovat tarkastusten pakollinen videotallennus, kieltä takavarikoida alkuperäisiä asiakirjoja tai laitteita sekä valvonnan automatisointi digitaalisen riskiluokitusjärjestelmän avulla. Lain myötä valtion valvonnan painopiste siirtyy rankaisemisesta ennalta ehkäisevään vaatimusten noudattamisen valvontaan.

Komission arviointi: Toteutettu tyydyttävästi

Tavoite 10.5

Tavoitteen nimi: Sähkömarkkinoiden yhdentymispaketin saattamista osaksi kansallista lainsäädäntöä koskevan lain hyväksyminen

Asiaa koskeva uudistus/investointi: Uudistus 3. Sähkömarkkinoiden uudistus

Rahoituslähde: Ei-takaisinmaksettava tuki

Asiayhteys

Täytäntöönpanopäätöksen liitteessä kuvattu tavoitetta 10.5 koskeva vaatimus: ”Laki sähkömarkkinoiden yhdentymispaketin saattamisesta osaksi kansallista lainsäädäntöä tulee voimaan.

Sillä yhdenmukaistetaan Ukrainan kansallinen lainsäädäntö sähkömarkkinoiden yhdentymispaketin kanssa, sellaisena kuin se on sisällytettyinä energiayhteisön säännöstöön joulukuussa 2022. Sähkömarkkinoiden yhdentymispaketilla lähennetään lainsäädäntöä seuraavien säädösten, verkkosääntöjen ja suuntaviivojen mukaisesti:

– *Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2019/944, annettu 5 päivänä kesäkuuta 2019, sähkön sisämarkkinoita koskevista yhteisistä säännöistä ja direktiivin 2012/27/EU muuttamisesta (uudelleenlaadittu)*

– *Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2019/943, annettu 5 päivänä kesäkuuta 2019, sähkön sisämarkkinoista (uudelleenlaadittu)*

– *Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2019/941, annettu 5 päivänä kesäkuuta 2019, riskeihin varautumisesta sähköalalla ja direktiivin 2005/89/EY kumoamisesta*

– *Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2019/942, annettu 5 päivänä kesäkuuta 2019, Euroopan unionin energia-alan sääntelyviranomaisten yhteistyöviraston perustamisesta (uudelleenlaadittu)*

– *viisi verkkosääntöä ja suuntaviivaa, joissa vahvistetaan eri markkinasegmentteihin ja järjestelmän toimintaan liittyvät yksityiskohtaiset säännöt:*

- *komission asetus (EU) 2016/1719, annettu 26 päivänä syyskuuta 2016, pitkän aikavälin kapasiteetin jakamista koskevista suuntaviivoista*
- *komission asetus (EU) 2015/1222, annettu 24 päivänä heinäkuuta 2015, kapasiteetin jakamista ja ylikuormituksen hallintaa koskevien suuntaviivojen vahvistamisesta*
- *komission asetus (EU) 2017/2195, annettu 23 päivänä marraskuuta 2017, sähköjärjestelmän tasehallintaa koskevista suuntaviivoista*
- *komission asetus (EU) 2017/1485, annettu 2 päivänä elokuuta 2017, sähkön siirtoverkon käyttöä koskevista suuntaviivoista*
- *komission asetus (EU) 2017/2196, annettu 24 päivänä marraskuuta 2017, sähköverkon hätätilaa ja käytönpalautusta koskevasta verkkosäännöstä.”*

Tavoite 10.5 on toinen vaihe 10 lukuun (Energiasektori) sisältyvän uudistuksen 3 toteutuksessa. Ensimmäisessä vaiheessa (tavoite 10.8) oli kyse energian tukkumarkkinoiden eheydestä ja tarkasteltavuudesta annettua asetusta (REMIT) koskevan sekundaarilainsäädännön voimaantulosta. Vaihetta 10.5 seuraa vaihe 10.7, joka koskee uuden sähkömarkkinaoperaattorin nimeämisestä vuoden 2025 viimeisellä neljänneksellä, ja vaihe 10.6, joka koskee sähkömarkkinoiden osapuolten verotusedellytysten muuttamista koskevan lainsäädännön voimaantuloa vuoden 2026 toisella neljänneksellä.

Toimitettu näyttö

- 1) Yhteenvedoasiakirja, jossa perustellaan asianmukaisesti, miten tavoite on saavutettu tyydyttävästi täytäntöönpanopäätöksen liitteessä esitettyjen vaatimusten mukaisesti.
- 2) Jäljennös 7. huhtikuuta 2026 päivätystä Ukrainan laista nro 4834-IX, jolla muutetaan tiettyjä energiemarkkinoiden yhdentymisestä, toimitusvarmuuden parantamisesta ja energiasektorin kilpailukyvyn edistämisestä annetun Euroopan unionin lainsäädännön täytäntöönpanoa koskevia Ukrainan lakeja.
- 3) Jäljennös 24. huhtikuuta 2026 päivätystä, Euroopan yhdentymisasiosta vastaavalle Ukrainan varaenergiaministeri Anatoli Kutsevolille osoitetusta energiayhteisön sihteeristön kirjeestä, joka koskee Ukrainan lakia nro 4834-IX sekä edistymistä sähkömarkkinoiden yhdentymispaketin saattamisessa osaksi kansallista lainsäädäntöä.

Analyysi

Ukrainan viranomaisten toimittamat perustelut ja aineellinen näyttö kattavat kaikki tavoitteen 10.5 osatekijät.

Uudistuksen 3 tavoitteena on parantaa Ukrainan energiasektorin sääntelykehystä ja tukea Ukrainan ja Euroopan markkinoiden yhdentymistä. Tätä varten Ukrainan parlamentti hyväksyi Ukrainan lain nro 4834-IX, joka tuli voimaan 23. huhtikuuta 2026.

Energiayhteisön sihteeristö tuki Ukrainan parlamenttia sähkömarkkinoiden yhdentymispaketin saattamisessa osaksi Ukrainan lainsäädäntöä ja antoi toimivaltaiselle valiokunnalle kattavaa palautetta vaaditusta lähentymisasteesta suhteessa alan EU-lainsäädäntöön. Ukrainan lailla nro 4834-IX Ukrainan lainsäädäntöä lähennetään sähkömarkkinoiden yhdentymispakettiin, sellaisena kuin se sisällytettiin energiayhteisön säännöstöön joulukuussa 2022. Laissa edellytetään, että sekundaarilainsäädäntö (viisi verkkosääntöä ja suuntaviivaa, joissa vahvistetaan eri markkinasegmentteihin ja järjestelmän toimintaan liittyvät yksityiskohtaiset säännöt) tulee voimaan 12 kuukauden kuluessa Ukrainan lain nro 4834-IX voimaantulosta.

Komission arviointi: Toteutettu tyydyttävästi

Tavoite 10.13

Tavoitteen nimi: Kaukolämpöyhtiöiden energiantuotannon modernisoimista vuoteen 2030 mennessä koskevan valtion talousohjelman hyväksyminen

Asiaa koskeva uudistus/investointi: Uudistus 6. Kaukolämmönjakelun tehokkuuden parantaminen

Rahoituslähde: Laina

Asiayhteys

Täytäntöönpanopäätöksen liitteessä kuvattu tavoitetta 10.13 koskeva vaatimus:

”Ministerikabinetti hyväksyy valtion talousohjelman kaukolämpöyhtiöiden energiantuotannon modernisoimisesta vuoteen 2030 mennessä. Strategiassa keskitytään seuraaviin osa-alueisiin:

- *toimenpiteet, joilla parannetaan lämmöntoimituspalvelujen häiriönsietokykyä, laatua ja saatavuutta*
- *toimenpiteet, joilla tuetaan hiilestä irtautumista, kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistä ja uusiutuvien energialähteiden monipuolistamista*
- *toimenpiteet, joilla vahvistetaan paikallisviranomaisien hallinto- ja johtamisvalmiuksia kaukolämpöalalla.”*

Tavoite 10.13 on ensimmäinen vaihe 10 lukuun (Energiasektori) sisältyvän uudistuksen 6 toteutuksen kolmesta vaiheesta. Se toteutetaan samanaikaisesti tavoitteen 10.14 (Tehokkaan ja kestävämmän kaukolämmön kehittämistä tukevan lainsäädännön voimaantulo) kanssa. Sitä seuraa tavoite 10.12, joka koskee lämmityksen ja lämpimän veden hinnankorotusten lykkäämisen peruuttamista ja joka on määrä saavuttaa vuoden 2026 viimeisellä neljänneksellä.

Toimitettu näyttö

- 1) Yhteenvetoasiakirja, jossa perustellaan asianmukaisesti, miten tavoite on saavutettu tyydyttävästi täytäntöönpanopäätöksen liitteessä esitettyjen vaatimusten mukaisesti.
- 2) Jäljennös 1. lokakuuta 2025 päivätystä Ukrainan ministerikabinetin päätöslauselmasta nro 1083-r, joka koskee vuoteen 2030 ulottuvan valtion talousohjelman hyväksymistä. Ohjelmalla modernisoidaan energiantuotantoa, ja sen kohderyhmänä ovat valtion tai kuntien omistuksessa olevat lämpöenergian tuottajat.

Analyysi

Ukrainan viranomaisten toimittamat perustelut ja aineellinen näyttö kattavat kaikki tavoitteen 10.13 osatekijät.

Uudistuksen 6 tavoitteena on kehittää kaukolämmön tuotantoa ja vahvistaa yhdenmätyn energiajärjestelmän häiriönsietokykyä. Tämä tapahtuu muun muassa parantamalla sääntelykehystä ja tukemalla kaukolämpöyhtiöiden modernisointia.

Valtion tai kuntien omistuksessa olevien lämpöenergiayhtiöiden tuotannon modernisointia koskeva vuoteen 2030 ulottuva valtion talousohjelma hyväksyttiin 1. lokakuuta 2025 annetulla Ukrainan ministerikabinetin päätöslauselmalla nro 1083-r.

Ohjelman tavoitteena on uudistaa ja tehostaa kaukolämmön tuotantoa tarjoamalla valtion tai kunnan omistuksessa oleville lämpöenergian tuottajille taloudellista tukea toimenpiteiden toteuttamiseen. Ohjelmaan sisältyy toimenpiteitä, joilla autetaan parantamaan lämmönjakelupalvelujen häiriönsietokykyä, laatua ja saatavuutta.

Esimerkkinä voidaan mainita toimenpide 1, joka koskee lämmönjakelujärjestelmien kehittämistä ja päivittämistä yli 20 000 asukkaan taajamissa. Toimenpiteillä 2 ja 3 pyritään saavuttamaan 100 prosentin kattavuus kaupallisessa mittauksessa ja nykyaikaistamaan asuntokohtaisia lämmönjakokeskuksia. Toimenpiteillä 4 ja 5 mahdollistetaan infrastruktuurin laajamittainen modernisointi, mukaan lukien lämmityslaitosten rakentaminen ja korjaaminen.

Toimenpiteellä 5 tuetaan hiilestä irtautumista, vähennetään kasvihuonekaasupäästöjä ja laajennetaan uusiutuvien energialähteiden käyttöä. Sen tavoitteena on edistää hiilestä irtautumista vähentämällä maakaasun kulutusta ja korvaamalla se muilla energialähteillä sekä laajentaa uusiutuvien energialähteiden käyttöä. Toimenpiteet 2 ja 3 tukevat nekin päästöjen vähentämistavoitetta, aivan kuten energianhallintajärjestelmiä koskeva toimenpide 6.

Esimerkki toimenpiteistä, joilla parannetaan paikallisviranomaisten hallinnollista osaamista ja johtamistaitoja kaukolämpöalalla, on toimenpide 6. Sen tavoitteena on, että lämpöenergian tuottajat ottavat käyttöön sertifioituja energianhallintajärjestelmiä. Toimenpiteestä vastaavat muun muassa paikallisviranomaiset.

Komission arviointi: Toteutettu tyydyttävästi

Tavoite 13.6

Tavoitteen nimi: ESG-raportointia koskevasta lainsäädännöstä tehdyn selvityksen julkaiseminen
Asiaa koskeva uudistus/investointi: Uudistus 3. Teknologioiden käyttö ja Ukrainan integroituminen nykyaikaisiin arvoketjuihin
Rahoituslähde: Laina
Asiayhteys Täytäntöönpanopäätöksen liitteessä kuvattu tavoitetta 13.6 koskeva vaatimus: <i>”Hyväksytään ja julkaistaan selvitys, jossa arvioidaan nykyistä lainsäädäntöä ympäristöön, yhteiskuntaan ja hyvään hallintotapaan liittyvästä kaivos- ja kaivannaisteollisuuden raportoinnista ja jossa annetaan suosituksia mahdollisten lainsäädännöllisten puutteiden korjaamiseksi.”</i> Tavoite 13.6 on ainoa vaihe 13 lukuun (Kriittisten raaka-aineiden hallinta) sisältyvän uudistuksen 1 toteutuksessa.
Toimitettu näyttö <ol style="list-style-type: none">
1) Yhteenvedoasiakirja, jossa perustellaan asianmukaisesti, miten tavoite on saavutettu tyydyttävästi täytäntöönpanopäätöksen liitteessä esitettyjen vaatimusten mukaisesti.
2) <u>Jäljennös selvityksestä</u>, joka koskee Ukrainan kaivos- ja kaivannaisalalle asetettuja ympäristöön, yhteiskuntaan ja hyvään hallintotapaan liittyviä raportointivaatimuksia.
Analyysi Ukrainan viranomaisten toimittamat perustelut ja aineellinen näyttö kattavat kaikki tavoitteen 13.6 osatekijät. Uudistuksen 3 tavoitteena on lisätä ympäristöä, yhteiskuntaa ja yritysten hallinnointi- ja ohjausjärjestelmää koskevien käytäntöjen läpinäkyvyyttä kriittisten raaka-aineiden alalla. Ukrainan kaivos- ja kaivannaisalalla sovellettavista ESG-raportointivaatimuksista tehty selvitys on hyväksytty, ja se on julkaistu Ukrainan talousministeriön verkkosivustolla. Selvityksessä arvioidaan kattavasti nykyistä kehystä, jolla säännellään ESG-raportointia kaivos- ja kaivannaisalalla. Lisäksi siinä yksilöidään keskeiset lainsäädännölliset puutteet, jotka on vielä korjattava. Selvityksessä annetaan joukko käytännön suosituksia. Niitä ovat muun muassa lainsäädännön päivittäminen, jotta yritysten kestävyysraportointia koskevaan direktiiviin sisältyvät vaatimukset voidaan sisällyttää siihen asteittain, ESG-ohjeiden tarkistaminen ja parantaminen, jotta yrityksille voidaan tarjota selkeä ja vaiheittainen lähestymistapa ESG-raporttien laatimiseen, ja Ukrainan kaivos- ja kaivannaisalan kannustaminen, jotta se alkaisi soveltaa Kansainvälisen kaivos- ja metallineuvoston (ICMM) kymmentä kaivostoiminnan periaatetta.
Komission arviointi: Toteutettu tyydyttävästi

Tavoite 15.3

Tavoitteen nimi: Ilmastonmuutosta ja otsonikerroksen säilyttämistä käsittelevästä tiede- ja asiantuntijaneuvostosta annetun päätöslauselman hyväksyminen

Asiaa koskeva uudistus/investointi: Uudistus 2. Ilmastopolitiikka

Rahoituslähde: Laina

Asiayhteys

Täytäntöönpanopäätöksen liitteessä kuvattu tavoitetta 15.3 koskeva vaatimus:

”Ukrainan ministerikabinetti hyväksyy päätöslauselman ilmastonmuutosta ja otsonikerroksen säilyttämistä käsittelevää tiede- ja asiantuntijaneuvostoa koskevan asetuksen hyväksymisestä. Asetuksessa keskitytään seuraaviin osa-alueisiin:

- *hallitustenvälisen ilmastopaneelin (IPCC) raporttien tieteellisten päätelmien ja tieteellisen ilmastodatan ja -tiedon – erityisesti Ukrainaa koskevan tiedon – tarkastelu*
- *tieteellisen ja asiantuntijatuuen antaminen sekä ehdotusten ja raporttien laatiminen ilmastotavoitteista, -politiikoista ja -toimenpiteistä, niiden toteuttamisen ja ennusteiden seuranta ilmastonmuutoksen alalla sekä tavoitteiden, politiikkojen ja toimenpiteiden yhdenmukaisuus Ukrainan kansainvälisten velvoitteiden kanssa*
- *tieteellisiä saavutuksia koskevan tiedonvaihdon edistäminen mallintamisen, seurannan, pitkälle kehittyneen tutkimuksen ja innovoinnin alalla kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseksi ja nielujen sitomiskapasiteetin lisäämiseksi*
- *tieteellinen näyttö keinoista ilmastotavoitteiden saavuttamiseksi*
- *ilmastonmuutoksesta ja sen seurauksista tiedottaminen, valistaminen sekä tieteellisten laitosten välisen vuoropuhelun ja yhteistyön kehittäminen ilmastomuutokseen liittyvissä kysymyksissä*
- *takeet tiede- ja asiantuntijaneuvoston riippumattomuudesta sen kaikissa menettelyissä*
- *mainitun neuvoston monipuolinen ja tieteellisesti merkityksellinen kokoonpano.”*

Tavoite 15.3 on kolmas vaihe 15 lukuun (Vihreä siirtymä ja ympäristönsuojelu) sisältyvän uudistuksen 2 toteutuksessa. Tavoitteesta 15.2 (Valtion ilmastopolitiikkaa koskevan lainsäädännön voimaantulo) annettiin myönteinen arvio neljännen maksuerän yhteydessä (vuoden 2025 ensimmäinen neljännes). Tavoite 15.4 (Ukrainan toisen Pariisin ilmastopöytäkirjaan liittyvän kansallisesti määritellyn panoksen hyväksyminen) oli määrä saavuttaa vuoden 2025 kolmannella neljänneksellä, ja siitä annettiin myönteinen arvio kuudennen maksuerän yhteydessä.

Toimitettu näyttö

- 1) Yhteenvetoasiakirja, jossa perustellaan asianmukaisesti, miten tavoite on saavutettu tyydyttävästi täytäntöönpanopäätöksen liitteessä esitettyjen vaatimusten mukaisesti.
- 2) Jäljennös 22. huhtikuuta 2026 päivätystä Ukrainan ministerikabinetin päätöslauselmasta, joka koskee ilmastonmuutosta ja otsonikerroksen säilyttämistä käsittelevää tiede- ja asiantuntijaneuvostoa koskevan asetuksen hyväksymistä.

Analyysi

Ukrainan viranomaisten toimittamat perustelut ja aineellinen näyttö kattavat kaikki tavoitteen 15.3 osatekijät.

Uudistuksen 2 tavoitteena on huolehtia siitä, että Ukrainan ilmastopolitiikan laatimista ja täytäntöönpanoa varten on tarjolla vahvaa tieteellistä ja asiantuntijatukea. Tätä varten Ukrainan ministerikabinetti hyväksyi 22. huhtikuuta 2026 päätöslauselman, joka koskee ilmastonmuutosta ja otsonikerroksen säilyttämistä käsittelevää tiede- ja asiantuntijaneuvostoa koskevan asetuksen hyväksymistä. Asetuksella Ukrainan ministerikabinetin alaisuuteen perustetaan neuvosto, joka toimii riippumattomana neuvoo-antavana tieteellisenä asiantuntijaelimenä, jonka tehtävänä on antaa valtion ilmastopolitiikan laadinnassa, seurannassa ja ennakoimisessa tarvittavaa tieteellistä tukea. Asetuksen tärkeimmät tätä koskevat säännökset ovat seuraavat:

- hallitustenvälisen ilmastopaneelin (IPCC) raporttien tieteellisten päätelmien ja tieteellisen ilmastodatan ja -tiedon – erityisesti Ukrainaa koskevan tiedon – tarkastelu 3 §:n 1 momentissa tiede- ja asiantuntijaneuvostolle annetaan tehtäväksi tarkastella Ukrainan kannalta merkityksellisiä tieteellisiä päätelmiä, IPCC:n raportteja ja ilmastodataa. Asetuksen 4 §:n 1 momentissa edellytetään puolestaan, että neuvosto yleistää nämä havainnot analyttisiksi asiakirjoiksi, jotka sisällytetään valtion ilmastopolitiikkaan.
- tieteellisen ja asiantuntijatuken antaminen sekä ehdotusten ja raporttien laatiminen ilmastotavoitteista, -politiikoista ja -toimenpiteistä, niiden toteuttamisen ja ennusteiden seuranta ilmastonmuutoksen alalla sekä tavoitteiden, politiikkojen ja toimenpiteiden yhdenmukaisuus Ukrainan kansainvälisten velvoitteiden kanssa 3 §:n 2 momentissa määritellään, miten tieteellistä tukea antamalla ja raportteja laatimalla voidaan edistää valtion ilmastopoliittisten tavoitteiden saavuttamista. Lisäksi 4 §:n 2 momentissa neuvostolle annetaan tehtäväksi arvioida kansallisten politiikkojen sovittamista kansainvälisiin velvoitteisiin, kuten Pariisin ilmastopöytäkirjaan ja ilmastomuutosta koskevaan YK:n puitesopimukseen.
- tieteellisiä saavutuksia koskevan tiedonvaihdon edistäminen mallintamisen, seurannan, pitkälle kehittyneen tutkimuksen ja innovoinnin alalla kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseksi ja nielujen sitomiskapasiteetin lisäämiseksi 3 §:n 4 momentissa käsitellään tietojenvaihdon helpottamista siltä osin kuin on kyse tieteellisistä saavutuksista ilmastoriskien mallintamisen, seurannan ja arvioinnin alalla sekä tutkimuksesta ja innovoinnista, jolla pyritään vähentämään ihmisen toiminnan aiheuttamia kasvihuonekaasupäästöjä ja lisäämään nielujen aikaansaamien kasvihuonekaasujen poistumien volyyymiä. Lisäksi 4 §:n 3 momentissa neuvosto valtuutetaan helpottamaan vuoropuhelua innovaatioista ja teknologioista, joilla pyritään vähentämään kasvihuonekaasupäästöjä ja lisäämään hiilenpoistoa.
- Tieteellinen näyttö keinoista ilmastotavoitteiden saavuttamiseksi: 3 §:n 5 momentissa edellytetään tieteellistä näyttöä ennusteille ja menetelmille, joita käytetään valtion ilmastopoliittisten tavoitteiden saavuttamiseksi. Lisäksi 4 §:n 10 momentissa neuvostolle annetaan valtuudet panna alulle kriittisiä ilmastokysymyksiä koskeva tieteellinen tutkimus, johon osallistuu kansallisia ja kansainvälisiä asiantuntijoita.
- ilmastomuutoksesta ja sen seurauksista tiedottaminen, valistaminen sekä tieteellisten laitosten välisen vuoropuhelun ja yhteistyön kehittäminen ilmastomuutokseen liittyvissä kysymyksissä 3 §:n 6 momentissa vahvistetaan neuvoston rooli ilmastomuutosta ja sen seurauksia koskevan tiedotuksen ja yleisen tietoisuuden edistämässä sekä tiedelaitosten välisen vuoropuhelun ja yhteistyön kehittämisessä ilmastomuutoksen alalla. Asetuksen 4 §:n 4 momentissa kannustetaan jäseneltyyn vuoropuheluun ja yhteistyöhön tiedelaitosten, valtion laitosten ja kansalaisyhteiskunnan välillä.

- Takeet tiede- ja asiantuntijaneuvoston riippumattomuudesta sen kaikissa menettelyissä: 1 §:ssä neuvosto määrittää riippumattomaksi neuvoo-antavaksi tieteelliseksi asiantuntijaelimeksi. Asetuksen 9 §:ssä säädetään, että neuvoston puheenjohtaja vasta yleisestä hallinnoinnista ja että ainoastaan neuvostolla on valtuudet lakkauttaa puheenjohtajan toimivalta. Menettelyllistä riippumattomuutta vahvistetaan 14 §:llä, jonka mukaan neuvosto laatii omat ehdotuksensa ja suosituksensa toimivaltaansa kuuluvissa asioissa. Neuvostolla on edelleen mahdollisuus ilmoittaa havainnoistaan itsenäisesti lähettämällä ehdotuksia suoraan ministerikabinetille, ja se varmistaa toimintansa läpinäkyvyyden julkaisemalla menettelynsä 14 ja 16 §:n mukaisesti. Kasvihuonekaasupäästöjen kansallisen laskentakeskuksen sihteeristö huolehtii operatiivisesta tuesta 18 §:n mukaisesti. Sillä on riippumattoman toiminnan edellyttämät tekniset ja analyttiset valmiudet. Lisäksi 18 §:ssä mahdollistetaan sihteeristön valmiuksien vahvistaminen turvautumalla asiantuntijoiden ja tiedelaitosten apuun ja kansainväliseen tekniseen apuun. Asetuksen 11 §:ssä varmistetaan institutionaalinen vastuuvollisuus edellyttämällä, että neuvosto toimittaa vuosittain 15. maaliskuuta mennessä ministerikabinetille vuosikertomuksen työohjelmansa täytäntöönpanosta. Asetuksen 19 §:ssä säädetään neuvostosta annetun asetuksen säännöllisestä tarkistamisesta sotatilalain voimassaolon päätyttyä, mikä tarjoaa tilaisuuden arviointiin ja mukauttamiseen muun muassa neuvoston tehtävien suorittamisen riippumattomuuden ja puolueettomuuden osalta.
- Mainitun neuvoston monipuolinen ja tieteellisesti merkityksellinen kokoonpano: 7 §:n mukaan ministerikabinetti hyväksyy neuvoston kokoonpanon ja sen jäsenten valinnan kilpailuun perustuvassa menettelyssä. Lisäksi 5 §:n 1 momentissa neuvostolle annetaan oikeus ottaa mukaan erikoistuneiden tiedelaitosten ja korkeakoulujen edustajia ja riippumattomia asiantuntijoita teknisen asiantuntemuksen korkean tason varmistamiseksi.

Komission arviointi: Toteutettu tyydyttävästi

Arvio siitä, onko kahdeksannen erän kaksi tavoitetta ja yhdeksannen erän kaksi tavoitetta saavutettu tyydyttävästi, mitä ehdotetaan lieventävinä tekijöinä Ukraina-suunnitelman tavoitteiden osittaista saavuttamista koskevan menetelmän mukaisesti ja yksinomaan sen soveltamiseksi

Tavoite 5.1

Tavoitteen nimi: Pankkijärjestelmän häiriönsietokykyä koskevan arvioinnin julkaiseminen

Asiaa koskeva uudistus/investointi: Uudistus 1. Pankkialan arviointi

Asiayhteys

Täytäntöönpanopäätöksen liitteessä kuvattu tavoitetta 5.1 koskeva vaatimus:

”Ukrainan keskuspankki (NBU) julkaisee pankkijärjestelmän (varoilla mitattuna) suurimpien pankkien häiriönsietokykyä koskevan arvioinnin, johon sisältyy stressitestaus epäsuotuisassa skenaariossa, sekä riippumattoman omaisuuserien laadun arvioinnin tulokset, jos olosuhteet sallivat sen toteuttamisen.”

Tavoite 5.1 on ainoa vaihe 5 lukuun (Rahoitusmarkkinat) sisältyvän uudistuksen 1 toteutuksessa.

Toimitettu näyttö

- 1) Yhteenvetoasiakirja, jossa perustellaan asianmukaisesti, miten tavoite on saavutettu tyydyttävästi täytäntöönpanopäätöksen liitteessä esitettyjen vaatimusten mukaisesti.
- 2) Jäljennös 29. joulukuuta 2025 päivätystä Ukrainan pankkien häiriönsietokykyä arvioivasta raportista ("Resilience Assessment of Ukraine's Banks").

Analyysi

Ukrainan viranomaisten toimittamat perustelut ja näyttö kattavat kaikki tavoitteen 5.1 osatekijät.

Uudistuksen 1 tavoitteena on palata tavanomaiseen arviointiprosessiin, tunnistaa suurten pankkien mahdolliset haavoittuvuudet ja varmistaa Ukrainan pankkijärjestelmän häiriönsietokyky.

Tätä varten Ukrainan keskuspankki julkaisi 29. joulukuuta 2025 raportin "Resilience Assessment of Ukraine's Banks".

Raportissa arvioidaan yksityiskohtaisesti ja koko järjestelmän laajuisesti pankkien taloudellista vakautta sekä perusskenaarioiden että epäsuotuisiin makrotaloudellisiin olosuhteisiin perustuvien skenaarioiden pohjalta. Epäsuotuisien olosuhteiden skenaarioon sisältyy vakavia mutta uskottavia häiriöitä, kuten makrotaloudellisten olosuhteiden heikkeneminen, valuuttakurssipaineet ja luottoriskin toteutuminen, mikä mahdollistaa pankkien vakavaraisuuden arvioinnin stressiolosuhteissa.

Häiriönsietokyvyn arviointiin sisältyvät pankkikohtaiset stressitestien tulokset, joissa arvioidaan epäsuotuisien olosuhteiden skenaarion vaikutusta pääomapositioihin, kannattavuuteen ja riskialttiuteen. Käytetty menetelmä on johdonmukainen, ja sillä varmistetaan tulosten vertailukelpoisuus ja luotettavuus. Julkaisu sisältää kootut tulokset ja tarvittaessa yksittäisten pankkien tulokset, mikä lisää läpinäkyvyyttä.

Venäjän Ukrainaa vastaan käymän hyökkäyssodan ja siitä aiheutuvien paikalla tehtäviä tarkastuksia koskevien rajoitusten vuoksi omaisuuserien laadun riippumaton tarkastelu ei ollut mahdollista. Arviointiin sisältyy kuitenkin omaisuuserien laadun tarkastelun osatekijöitä, joissa painottuvat luottosalkut, järjestämättömät saamiset, vakuuksien arvostus ja varojen riittävyys. Tarkastelu perustuu valvontatietoihin ja kohdennettuun diagnostiikkaan.

Julkaistu raportti vahvistaa kaiken kaikkiaan, että Ukrainan keskuspankki on tehnyt ja julkistanut suurimpien pankkien häiriönsietokykyä koskevan arvioinnin, joka sisältää epäsuotuisien olosuhteiden skenaarion mukaiset stressitestit ja tavoitteen vaatimusten mukaisen omaisuuserien laadun arvioinnin.

Komission arviointi: Toteutettu tyydyttävästi

Tavoite 7.7

Tavoitteen nimi: Väestön työllisyysstrategian hyväksyminen

Asiaa koskeva uudistus/investointi: Uudistus 6. Työmarkkinoiden toimivuuden parantaminen

Asiayhteys

Täytäntöönpanopäätöksen liitteessä kuvattu tavoitetta 7.7 koskeva vaatimus:

”Ukrainan ministerikabinetti hyväksyy määräyksen väestön työllisyysstrategiasta. Strategiassa keskitytään seuraaviin osa-alueisiin:

- *luodaan suotuisat olosuhteet työllisyydelle, myös yrittäjyyden avulla ja kiinnittäen erityistä huomiota naisiin*
- *työmarkkinoille pääsyn yksinkertaistaminen*
- *uudelleen koulutus ja uudelleenpätevytyminen*
- *valtion työvoimapalvelun uudistaminen*
- *työmarkkinaennusteiden uudistaminen*
- *kannustimien luominen ulkomaisten osaajien houkuttelemiseksi Ukrainan työmarkkinoille keskittyen ulkomaisiin yrittäjiin, korkeasti koulutettuihin ja muihin työntekijöihin sekä opiskelijoihin.”*

Tavoite 7.7 on toinen vaihe 7 lukuun (Inhimillinen pääoma) sisältyvän uudistuksen 6 (Väestön työllisyysstrategian hyväksyminen) toteutuksessa. Sitä edelsi tavoite 7.6 (Vuoteen 2040 ulottuvan väestökehitysstrategian hyväksyminen), josta annettiin myönteinen arvio vuoden 2024 kolmannella neljänneksellä.

Toimitettu näyttö

- 1) Yhteenvetoasiakirja, jossa perustellaan asianmukaisesti, miten tavoite on saavutettu tyydyttävästi täytäntöönpanopäätöksen liitteessä esitettyjen vaatimusten mukaisesti.
- 2) Jäljennös 7. tammikuuta 2026 päivätystä ministerikabinetin määräyksestä nro 92-r, jolla hyväksytään Ukrainan vuoteen 2030 ulottuva väestön työllisyysstrategia ja sen täytäntöönpanoa vuosina 2026–2028 koskeva toimintasuunnitelma.
- 3) Jäljennös Ukrainan vuoteen 2030 ulottuvasta väestön työllisyysstrategiasta, joka on liitetty 7. tammikuuta 2026 päivättyyn määräykseen nro 92-r.
- 4) Jäljennös 18. helmikuuta 2026 ilmestyneestä Ukrainan virallisesta lehdestä nro 40, jossa strategia julkaistiin.

Analyysi

Ukrainan viranomaisten toimittamat perustelut ja aineellinen näyttö kattavat kaikki tavoitteen 7.7 osatekijät.

Lukuun 7 (Inhimillinen pääoma) sisältyvän uudistuksen 6 tavoitteena on parantaa työmarkkinoiden toimintaa. Tätä tarkoitusta varten Ukrainan ministerikabinetti hyväksyi 7. tammikuuta 2026 määräyksen nro 92-r, jolla hyväksytään Ukrainan vuoteen 2030 ulottuva väestön työllisyysstrategia ja sen täytäntöönpanoa vuosina 2026–2028 koskeva toimintasuunnitelma, jäljempänä 'strategia'. Strategia on liitetty hyväksytyyn määräykseen nro 92-r, ja siihen on liitetty toimintasuunnitelma vuosiksi 2026–2028.

Strategian tavoitteena on yksinkertaistaa työmarkkinoille pääsyä ja samalla tarjota uudelleen- ja täydennyskoulutusta keskeisille väestöryhmille. Näiden tavoitteiden saavuttamiseksi strategialla otetaan käyttöön yhdenmukainen uudistuspaketti, jonka tarkoituksena on minimoida työnhakijoiden ja työnantajien välinen tietovaje, nopeuttaa työnhakijoiden ja työpaikkojen kohtaantoa ja tehdä työllistymisväylistä selkeämpiä, nopeampia ja osallistavampia. Tärkeä osa tätä lähestymistapaa on Obrii-järjestelmän käyttöönotto. Se on yhtenäinen tieto- ja analyysijärjestelmä, joka toimii kansalaisten ja yritysten keskitettynä digitaalisena palveluväylänä. Järjestelmä yhdistää avoimet työpaikat ja ansioluettelot, mahdollistaa osaamiseen perustuvan yhteensaattamisen ja tarjoaa sähköisiä rekrytointipalveluja.

Lisäksi strategialla pyritään edistämään yrittäjyyttä keskeisenä työllistymiskeinona ja siinä panostetaan naisten tukemiseen yritysmaailmassa. Sekä strategialla että sen toimintasuunnitelmalla pyritään tukemaan naisten yrittäjyyttä muun muassa karsimalla yrityksen perustamiseen ja yritystoiminnan harjoittamiseen liittyviä hallinnollisia ja sääntelyesteitä erityisesti naisten johtamilta yrityksiltä, laajentamalla rahoitustukea ja parantamalla pääoman saantia pienten ja keskisuurten (pk) yritysten kasvun edistämiseksi, arvioimalla hallituksen politiikan vaikutusta naisten yrittäjyyteen sekä laatimalla suosituksia kohdennetun tuen tehostamiseksi ja systeemisten esteiden poistamiseksi.

Strategiaan sisältyy myös etenemissuunnitelman laatiminen valtion työvoimapalvelulle (2026–2030). Suunnitelmassa esitetään vaiheittainen lähestymistapa institutionaalsiin uudistuksiin ja palvelujen uudistamiseen. Tärkeimpiä aloitteita ovat osaamiseen perustuvan henkilöstöhallintokehityksen käyttöönotto kaikissa työvoimatoimistoissa, jotta voidaan tehostaa tulosseurantaa ja varmistaa, että tiimit täyttävät palvelun tuloksellisuustavoitteet; koulutusohjelmien päivittäminen, jotta johtajien ja henkilöstön osaamista voidaan järjestelmällisesti parantaa työmarkkinoiden muuttuvien tarpeiden mukaan; ja virastojen välisen yhteistyön tehostaminen valtion työvoimakeskuksen johdolla, jotta voidaan parantaa koordinaointia valtion muiden laitosten ja alan johtavien ammattilaisten kanssa.

Jotta työmarkkinat vastaisivat tulevaisuuden tarpeita, strategiassa ehdotetaan uudistuksia, jotka liittyvät työvoiman kysynnän ennustamiseen ja kansainvälisen osaamisen (yrittäjien, ammattitaitoisten työntekijöiden ja opiskelijoiden) houkuttelemiseen. Tähän kuuluu luotettavan järjestelmän luominen työvoiman kysynnän analysoimiseksi ja ennustamiseksi standardoidun tiedonkeruun, analyysien ja indikaattoreiden avulla niin, että tiedot on eritelty iän, sukupuolen ja sijainnin mukaan, sekä sellaisen 5–10 vuoden näkymiin perustuvan talousennustemallin käyttöönotto, jossa otetaan huomioon makrotalouden suuntaukset, väestörakenteen muutokset ja alakohtaiset muutokset.

Strategiassa hyödynnetään myös erilaisia edistämisen-, sääntely- ja digitaalisia välineitä, joita ovat esimerkiksi kohdennetut valistuskampanjat, Ukrainan koulutuksen ja tutkimuksen kansainväliset edistämistoimet ulkomaisten opiskelijoiden ja akateemisen henkilöstön houkuttelemiseksi, analyttiset selvitykset työvoiman hallitusta muuttoliikkeestä ja sitä koskeva etenemissuunnitelma sekä maahanpääsyyn oikeuttavien ammattien ja tutkintojen luettelon, mukaan lukien väylät pysyvään oleskeluun, säännöllinen tarkistaminen.

Komission arviointi: Toteutettu tyydyttävästi

Tavoite 12.6

Tavoitteen nimi: Valtiontuen täytäntöönpanoa julkisen maatalousrekisterin kautta koskevan raportin julkaiseminen

Asiaa koskeva uudistus/investointi: Uudistus 4. Virallisen julkisen sähköisen maatilarekisterin kehittäminen

Asiayhteys

Täytäntöönpanopäätöksen liitteessä kuvattu tavoitetta 12.6 koskeva vaatimus:

”Julkaistaan maatalousrekisterin kautta myönnetyn valtiontuen toteuttamisesta raportti, joka osoittaa, että vähintään 80 prosenttia keskushallinnon toimielinten maataloustuottajille vuonna 2025 myöntämästä julkisesta tuesta on ohjattu valtion maatalousrekisterin kautta.”

Tavoite 12.6 on toinen vaihe 12 lukuun (Elintarviketeollisuus) sisältyvän uudistuksen 4 toteutuksessa. Tavoitteesta 12.5 (Valtion maatalousrekisteriä koskevan lainsäädännön voimaantulo) annettiin myönteinen arvio kolmannen maksuerän yhteydessä (vuoden 2024 viimeinen neljännes).

Toimitettu näyttö

- 1) Yhteenvedoasiakirja, jossa perustellaan asianmukaisesti, miten tavoite on saavutettu tyydyttävästi täytäntöönpanopäätöksen liitteessä esitettyjen vaatimusten mukaisesti.
- 2) Jäljennös raportista, joka koskee tavoitteen 12.6 (Valtiontuen täytäntöönpano julkisen maatalousrekisterin kautta) toteutusta.
- 3) Jäljennös tavoitteen 12.6 (Valtiontuen täytäntöönpano julkisen maatalousrekisterin kautta) toteutusta koskevan raportin liitteestä (Tiedot maataloustuottajille vuonna 2025 annetusta tuesta).

Analyysi

Ukrainan viranomaisten toimittamat perustelut ja aineellinen näyttö kattavat kaikki tavoitteen 12.6 osatekijät.

Uudistuksen 4 tavoitteena on virallistaa julkinen sähköinen maatilarekisteri (valtion maatalousrekisteri) ja kehittää sitä. Vuoden 2025 alussa tuli voimaan valtion maatalousrekisteriä koskeva uusi lainsäädäntö, jolla rekisteri ulotettiin koskemaan maatalouden koko arvoketjua, kuten maataloustuottajia, maataloustuotteiden jalostajia ja vedenkäyttäjien järjestöjä. Lisäksi rekisteröinti asetettiin edellytykseksi julkisen tuen saamiselle maataloussektorilla. Ukraina toimitti raportin, joka sisältää yksityiskohtaista tietoa maataloustuottajille vuonna 2025 myönnetystä julkisesta tuesta. Raportissa mainitaan seitsemän budjettiohjelmaa, joiden välityksellä keskushallinnon elimet antoivat julkista tukea maataloussektorilla vuonna 2025:

- tuki maataloille ja muille maataloustuottajille (budjettikohta: 1201100)
- rahoitustuki maataloustuottajille (budjettikohta: 1201150)
- lainananto maataloille (budjettikohta: 1201200)
- kotimaassa valmistettujen maatalouskoneiden ja -laitteiden osittainen kulukorvaus (budjettikohta: 1201310)
- avustusohjelma yritysten perustamista tai kehittämistä varten (budjettikohta: 1201350)
- maatalousmaan humanitaarisen miinanraivauksen kulukorvaus (budjettikohta: 1201420)
- yrittäjyyden kehittämisrahaston toiminnan turvaaminen (budjettikohta: 1201450).

Raportissa todetaan, että vuonna 2025 kaikkiaan 37 785 maataloussektorin yksikköä sai julkista tukea yhteensä 5 944 miljardia Ukrainan hryvniaa (127 miljoonaa euroa). Tästä ryhmästä 37 523 yksikköä eli 99,3 prosenttia on rekisteröity valtion maatalousrekisteriin. Rekisteröidyt yksiköt saivat julkista tukea yhteensä 5 941 miljardia Ukrainan hryvniaa (127 miljoonaa euroa), mikä vastaa 99,9:ää prosenttia kaikesta myönnetystä tuesta.

Tukea saavista yksiköistä 262:ta ei ollut rekisteröity valtion maatalousrekisteriin tukitoimenpiteen erityisluonteen ja soveltamisalan takia, sillä rahoitustuki myönnettiin perheitöille lisämaksuna valtion sosiaalivakuutusmaksun kattamiseen. Näille yksiköille myönnettiin yhteensä 3,5 miljoonaa Ukrainan hryvniaa (75 000 euroa) toimenpiteestä, joka on osa 'rahoitustuki maataloustuottajille' -ohjelmaa. Tukitoimenpidettä hallinnoi Ukrainan valtion verohallinto.

Komission arviointi: Toteutettu tyydyttävästi

Tavoite 14.4

Tavoitteen nimi: Integroidun sähköisen tunnistamisjärjestelmän toimintaa koskevan säädöksen voimaantulo asetuksen (EU) 2024/1183 periaatteiden mukaisesti

Asiaa koskeva uudistus/investointi: Uudistus 2. Julkisten palvelujen digitalisaatio

Asiayhteys

Täytäntöönpanopäätöksen liitteessä kuvattu tavoitetta 14.4 koskeva vaatimus:

"Säädös, joka koskee integroidun sähköisen tunnistamisjärjestelmän toimintaa Ukrainassa kansallisen sähköisen henkilöllisyyden infrastruktuurin keskeisenä osana, tulee voimaan asetuksen (EU) 2024/1183 periaatteiden mukaisesti. Säädöksessä keskitytään seuraaviin osa-alueisiin:

- nykyaikaisen sähköisen tunnistamisjärjestelmän käyttöönotto Ukrainassa ja sen kestävä kehityksen varmistaminen*
- sähköisen tunnistamisen menetelmien, merkittävimpien solmukohtien (aluekeskukset) ja järjestelmien yhteentoimivuuden (teknologinen yhteensopivuus) varmistaminen*
- järjestelmässä käsiteltävien tietoresurssien suojaaminen."*

Tavoite 14.4 on toinen vaihe 14 lukuun (Digitalisaatio) sisältyvän uudistuksen 2 toteutuksessa. Tavoitteesta 14.3 (Vuoteen 2026 ulottuvan, julkisten palvelujen digitalisaatiota koskevan toimintasuunnitelman hyväksyminen) annettiin myönteinen arvio neljännen maksuerän yhteydessä (vuoden 2025 ensimmäinen neljännes).

Toimitettu näyttö

1. Yhteenvetoasiakirja, jossa perustellaan asianmukaisesti, miten tavoite on saavutettu tyydyttävästi täytäntöönpanopäätöksen liitteessä esitettyjen vaatimusten mukaisesti.
2. Jäljennös 3. marraskuuta 2023 päivätystä Ukrainan ministerikabinetin päätöslauselmasta nro 1150, jolla hyväksytään integroidun sähköisen tunnistamisjärjestelmän säännöt.
3. Jäljennös 11. kesäkuuta 2025 päivätystä Ukrainan ministerikabinetin päätöslauselmasta nro 689, jolla hyväksytään digitaalista tunnistautumista edellyttäviä lompakoita koskevat vaatimukset.
4. Jäljennös 24. lokakuuta 2025 päivätystä Ukrainan ministerikabinetin päätöslauselmasta nro 1400, jossa käsitellään sähköisten tunnistustietojen ja attribuuttien sähköisten varmenteiden muodostamista ja käyttöä koskevan kokeellisen hankkeen toteutukseen liittyviä kysymyksiä. Hankkeessa käytetään digitaalista tunnistautumista edellyttävää lompakkoa Diia-mobiilisovelluksen toiminnallisena ominaisuutena.

Analyysi

Ukrainan viranomaisten toimittamat perustelut ja aineellinen näyttö kattavat kaikki tavoitteen 14.4 osatekijät.

Uudistuksen 2 tavoitteena on yksinkertaistaa valtion ja kansalaisten välistä vuorovaikutusta digitalisaation avulla.

Useat Ukrainan ministerikabinetin päätöslauselmat muodostavat oikeudellisen kehyksen tämän tavoitteen saavuttamiseksi. Ukrainan ministerikabinetin päätöslauselma nro 1150 on perussäädös, jolla perustetaan nykyaikainen sähköisen tunnistamisen infrastruktuuri Ukrainaan. Ukrainan ministerikabinetin päätöslauselmat nro 689 ja nro 1400 ovat ne asiaankuuluvat säädökset, jotka noudattavat asetuksen (EU) 2024/1183 periaatteita.

Ukrainan ministerikabinetin päätöslauselmassa nro 689 vahvistetaan toiminnalliset, tekniset ja teknologiset edellytykset digitaalisen identiteetin lompakkojen myöntämiseksi, kun taas ministerikabinetin päätöslauselmalla nro 1400 tuetaan järjestelmän jatkokehittämistä kokeiluhankkeen ja Diia-mobiilisovelluksen avulla.

Näissä säädöksissä keskitytään varmistamaan sähköisen tunnistamisen menetelmien, merkittävimpien solmukohtien (aluekeskukset) ja järjestelmien yhteentoimivuus (teknologinen yhteensopivuus) edellyttämällä, että lompakot tukevat yhteisiä protokollia ja rajapintoja henkilöllisyystietojen muodostamiseksi, vaihtamiseksi ja esittämiseksi. Mikä tärkeämpää, päätöslauselmissa keskitytään eurooppalaisten digitaalisen identiteetin lompakkojen ja tiettyjen sähköisten varmenteiden tunnistamiseen rajatylittävää käyttöä varten.

Lisäksi päätöslauselmissa keskitytään järjestelmässä käsiteltävien tietoresurssien suojaamiseen ulottamalla tietyt suojatoimet koskemaan digitaalisen identiteetin lompakkoja, erityisesti vaatimuksilla, jotka koskevat henkilötietojen erottamista ja poistamista tietoturvaloukkauksen tapahtuessa. Näitä suojatoimia ovat pääsynvalvonta, turvallisuuden seuranta, verkon suojaaminen sekä tietojen luottamuksellisuus, eheys ja saatavuus.

Komission arviointi: Toteutettu tyydyttävästi